СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 5 СЕРПНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 31 VOL. CXII FRIDAY, AUGUST 5, 2005 No. 31

У Конґресі США - слухання стосовно України

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – „Україна – наслідки розвитку після Помаранчевої революції" було темою відкритих слухань Конгресу США 27 липня у Комітеті Палати представників стосовно Европи та різних проблем, які виникають на цьому континенті. Незважаючи на літню пору – час відпусток, тема України викликала велике зацікавлення в Конґресі. Організатори навіть не сподівалися такої великої кількости осіб, які заповнили залю слухань.

Доповідачами на слуханнях були Деніел Фрід – помічник секретаря Бюра для справ Европи та Евразії Державного департаменту США, Нелсон Ледски – старший співпрацівник і регіональний директор Національного демократичного інституту, Стефан Нікс – регіональний директор відповідальний за програму в Міжнародному республіканському інституті, та Тарас Кузьо – професор-гість в Університеті ім. Джорджа Вашінґтона.

> ***Д. Фрід, Державний департамент США: „Україна вже понад 10 років тому погодилась з умовами Поправок Джексона-Веніка до Торговельної угоди від 1974 року, й тому ця адміністрація підкреслено підтримує негайне скасування обмежень Акту Джексона-Веніка та започаткування постійних нормальних торговельних взаємин з Україною".***

Покликаючись на свої недавні відвідини Києва, Д. Фрід поділився власними спостереженнями щодо теперішнього складного політичного становища в Україні, висловивши стурбованість деякими урядовими реформами, але й відзначивши імпозантні успіхи адміністрації Президента Віктора Ющенка та стратегічного партнерства „США-Україна". Д. Фрід зазначив, що США підтримують бажання України наблизитися до НАТО. Одначе швидкість ходу та інтенсивність стосунків України з НАТО залежатимуть від бажань самої України. США є зобов'язане запевнити, що двері НАТО для України залишаються відчиненими. Він підкреслив, що США глибоко вдячні Україні за значний військовий вклад у будову мирного, безпечного та демократичного Іраку, як і допомогу України в Афганістані. Д. Фрід наголосив, що США підтримують бажання України приєднатися до Світової організації торгівлі (СОТ). Він також підкреслив, що „Україна вже понад десять років тому погодилась з умовами Поправок Джексона-Веніка до Торговельної угоди від 1974 року, й тому ця адміністрація підкреслено підтримує негайне скасування обмежень Акту Джексона-Веніка та започаткування постійних нормальних торговельних взаємин з Україною". У своїх заключних словах Д. Фрід висловив впевненість, що Президент Віктор Ющенко та його команда діють передбачливо і з потрібною наполегливістю щоб провадити Україну у нове століття. В цьому США енергійно допоможуть Україні".

Під час своїх зізнань Н. Ледски підкреслив, що Національний демократичний інститут починаючи від 1992 року здійснив програми, спрямовані на посилення демократичних політичних партій, парляментських угрупувань і громадських організацій в Україні.

Стефан Нікс у своїх зізнаннях підкреслив успіх України в посиленні демократії. Стосовно

(Закінчення на стор. 3)

Нафтогін „Одеса-Броди" запрацює на Европу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Український уряд заявив 3 серпня про намір повернутися до використання нафтопроводу „Одеса-Броди" в европейському напрямку. На конференції з проблем Евразійського нафтотранспортного коридору перший віце-прем'єр Анатолій Кінах заявив, що Кабінет міністрів затвердив плян заходів, які дозволять перейти від реверсного використання нафтогону до транспортування каспійської нафти до Европи у 2007 році. Тепер уряд України обирає консультантів для підготовування проєкту подовження нафтогону до Польщі. Попередній проєкт буде укладено до середини грудня. На конференції у Києві було затверджено плян розбудови Евразійського коридору, що передбачає переговори з Азербайджаном і Казахстаном, які видобувають каспійську нафту, Туреччиною, а також власниками нафтопереробних заводів по всій Европі.

Европейський союз надасть 2 мільйони евро на остаточні дослідження економічної ефективности використання нафтопроводу Одеса-Броди в европейському напрямку. Ці гроші підуть на завершення технічних, правових і економічних досліджень, необхідних для добудови цього нафтопроводу до польського міста Плоцька.

Добудова українського нафтогону до польських міст Плоцька та Ґданська значно підвищить успіх проєкту з транспортування каспійської нафти до Европи, відкриє прямий шлях до европейських нафтопереробних заводів. За попередніми оцінками, ця добудова коштуватиме від 450 до 500 мільйонів евро.

Радник генерального директора Европейської комісії з питань транспорту та енергетики Фавзі Бенсарс сказав: „Це стало можливим завдяки тому, що Україна підписала плян дій з Европейським союзом, в якому окремо наголошується на важливості розвитку проєктів в енергетичній галузі, які можуть пришвидшити інтеграцію України до ЕС. Крім того, ми відновили діялог з країнами, що видобувають нафту, а також із потенційними споживачами цієї нафти". Ф. Бенсарс застеріг: „Якщо у ході досліджень виявиться, що проєкт є економічно недоцільним, навряд чи хтось з поважних інвесторів буде вкладати у нього гроші". До позитиву в цьому питанні можна віднести деякі попередні дослідження економічної ефективности, а також заяви Европейського банку про зацікавленість щодо участи у фінансуванні цього проєкту.

Досі йшла мова про реверсне використання нафтогону. Нагадаємо, що в минулому році тодішній Президент України Л. Кучма визначив для уряду термін для обґрунтування напрямку дії нафтопроводу. Негайно з'явилися прихильники реверсу. В Одесі капітан морського нафтового терміналу Віктор Шишалов 28 січня минулого року висловився на користь реверсного використання нафтогону і оптимістично оцінив перспективу експорту російської нафти. Заява пролунала за 4 дні до закінчення терміну, визначеного Л. Кучмою. Саме тоді в рамках виконання першого і єдиного контракту з російською „Тюменською нафтовою компанією" на Босфор було відіслано танкер, який взяв на борт перші 90 тисяч тонн нафти. Виробничики дипломатично заявляли, що нафтотермінал і нафтогін можуть працювати в обох напрямках і що проблем з точки зору технології не виникне. Проте усі попередні наміри визначалися не на користь України, а в інтересах її північної сусідки.

За матеріялами ЗМІ

Марія Бурмака - ніжний голос української рок-музики

Василь Лопух

Серед гостей фестивалю на оселі „Верховина" в штаті Ню-Йорк, який відбувся 16-17 липня, була відома українська співачка, моя давня знайома Марія Бурмака, яка погодилася на дати мені інтерв'ю.

– Маріє, я радий вітати тебе на „Верховині". І це наша друга зустріч. Перший раз ми розмовляли на сцені в актовому залі Київського політехнічного інституту у 1989 році, де відбувався один з концертів учасників першого фестивалю „Червона рута". Тоді, перед початком свого виступу, звертаючись до глядачів, ти казала; „Дорогі брати і сестри!". Мій товариш, який сидів поруч, зауважив: „Сильно, я б так не зміг".

– Справді, тоді я зверталася до людей саме так. Тоді у мене були дуже особливі відчуття. Оскільки я народилася в Харкові, де українство, м'яко кажучи, не було масовим, і тому кожна людина, яка розмовляла українською мовою, так я відчувала, була мені як рідна. А під час того фестивалю я відчувала, що зі сцени промовляю те, що кожен хотів би сказати вголос, але тоді це було ще небезпечно. Пригадуєш, тоді при вході міліція перевіряла, чи немає національних прапорів. Вони стояли з псами і кийками. Але люди, які приходили на концерти, все одно піднімали синьо-жовтий прапор, вони були з нами на одній душевній хвилі, і ці люди були для мене рідними, а особливо молодь. Я їх сприймала, як рідних.

– Слухаючи твої пісні, можна зрозуміти, що це – глибоко індивідуальні переживання і відчуття. Водночас тексти пісень наповнені якимось соціальним змістом, який не може залишити байдужим слухача.

– Творчі люди мене зрозуміють. Кажуть, що справжній поет – це той, хто не може не писати. Мої перші пісні були на вірші різних поетів. Я шукала тексти, які відповідали б моїм особистим відчуттям. З часом розпочала писати тексти для своїх пісень. Зрозуміло, що всі ми різні, я також інша, пишу вірші про себе, про свої переживання і відчуття.

Якщо говорити про поп-виконавців, то ці люди, як правило, замовляють свої пісні у одних і тих же акторів, і замовляють аранжування в одних і тих же. Тому вони всі дуже подібні. Мені це не цікаво. Тому я пишу сама і про себе, про свої відлуння. Мої пісні – це філософія мого життя, мого розуміння світу. У своїх піснях я не лукавлю. Можливо, тому мої пісні приваблюють численних слухачів.

– Маріє, читачі газети „Свобода" – це українці, які проживають практично в усіх штатах і, в силу об'єктивних причин, не мають досить інформації про сучасних популярних музикантів та співаків української естради. Якщо можна, розкажи про себе.

– За даними соціологічних досліджень, всього 5 відсотків людей у світі мають своєю професією те, що вони люблять найбільше. Я вважаю, що належу до цих 5 відсотків. Ще у дитинстві я хотіла бути співачкою, і я нею є. З

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

США виділили Україні ще 60 мільйонів долярів

ВАШИНҐТОН. – США зарахували Україну до фонду коаліційної солідарности, виділивши на її розвиток у цьому році майже 140 мільйонів долярів. Американський конґрес задовольнив прохання адміністрації Президента Джорджа Буша про виділення Україні в цьому році додаткових 60 мільйонів долярів, – про це заявив 27 липня на парляментських слуханнях, присвячених результатам Помаранчевої революції й піврічній діяльності нової української влади, заступник Держсекретаря США з питань країн Европи Деніел Фрід. Разом з допомогою, передбаченою бюджетом США на 2005 рік нещодавно, тепер ця сума становитиме майже 140 мільйонів долярів. За словами офіційного речника адміністрації Президента, передбачається, що найвагомішу її частку буде спрямовано на розвиток східніх та південних реґіонів України, „які ставляться до політики й реформ новообраної влади з великою недовірою". Відзначивши внесок України у миротворчі й військові акції, зокрема в Афганістані й Іраку, Д. Фрід підтвердив, що США включають країну переможної Помаранчевої революції до так званого „фонду коаліційної солідарности" й підтримуватимуть її й надалі.

В центрі чергового політичного скандалу – родина В. Ющенка

КИЇВ. – В розпалі літа політичний процес в Україні призупинився. Зате розпочалася пора політичних скандалів з участю Президента, його сім'ї та оточення. Черговий сплеск емоцій у громадян 2 серпня викликала інформація про те, що родина Ющенків нібито привласнила символіку Помаранчевої революції. Усі авторські права на використання торгових знаків „Так – Ющенко!", „Вірю! Знаю! Можемо"! та понад 40 інших знаків Помаранчевої революції, належать старшому синові президента Андрієві Ющенкові. Цю сенсаційну інформацію повідомив народний депутат Микола Катеринчук.

Нового суду для П. Лазаренка не буде

САН-ФРАНЦІСКО. – Американський суддя залишив чинним рішення суду в місті Сан-Франциско минулого червня, яким колишнього українського прем'єра Павла Лазаренка було визнано винним у відмиванні грошей та здирництві. Захисникам П. Лазаренка не вдалося забезпечити перегляд справи в суді. Суддя Мартін Дженкінс відхилив прохання адвокатів П. Лазаренка переглянути попередні рішення і дозволити йому постати перед новим судом. Суддя також призначив 2 грудня днем, коли буде оголошено вирок українському екс-прем'єрові і розглянуто клопотання звинувачуючів про конфіскацію його майна. Раніше суддя М. Дженкінс скасував 15 з 29 статей, за якими 2004 року було засуджено П. Лазаренка. Колишній прем'єр-міністр України відкидає усі звинувачення, а його адвокати твердять, що цілу справу було зфабриковано колишнім українським режимом Леоніда Кучми. В очікуванні процесу екс-прем'єр провів за ґратами понад 4 роки, а в червні 2003 року був відпущений на свободу під заставу в 65 млн. долярів США. Тепер він проживає в Сан-Франціско під домашнім арештом.

Святкування Дня ВМС України

СИМФЕРОПОЛЬ. – Президент України Віктор Ющенко 1 серпня взяв участь в урочистостях з нагоди святкування Дня Військово-Морських Сил України. У своєму виступі на палубі флаґмана української фльоти „Гетьман Сагайдачний" глава держави привітав моряків зі святом. Крім того, Президент наголосив, що українська влада працює над тим, щоб знайти можливості для озброєння ВМС сучасним обладнанням і вирішити соціяльні проблеми військовослужбовців. „Забезпечення стабільности в Чорноморському реґіоні є частиною ваших зусиль, вашої мужности і праці, – сказав В.Ющенко. – Український народ вірить вам і пишається вами. Економічні результати, які ми маємо, дають нам підстави стверджувати, що у держави з'являються засоби для забезпечення Збройних сил України і Військово-Морських Сил зокрема", – наголосив Президент. В. Ющенко відзначив важливість співпраці ВМС України з міжнародними партнерами. „На цих берегах буде збудовано великий міст між вільними націями. Співпраця української фльоти з европейськими і евроатлантичними партнерами – одна з його опор", – сказав Президент.

У святкуванні також взяли участь Державний секретар України Олександр Зінченко, секретар Ради національної безпеки та оборони Петро Порошенко, глава уряду АРК Анатолій Матвієнко, міністер оборони Анатолій Гриценко.

Президент України Віктор Ющенко на кораблі „Гетьман Сагайдачний" під час святкування Дня Військово-Морських Сил України в Севастополі 1 серпня 2005 р. Фото: УНІАН

Переговори з Росією про видання колишніх чиновників

КИЇВ. – Міністерство внутрішніх справ України плянує провести переговори з МВС Росії і домовиться про видання російською владою колишніх українських державних чиновників, підозрюваних у злочинах. Про це міністер внутрішніх справ України Юрій Луценко повідомив 2 серпня у Хмельницькому. „Сьогодні в Росії перебуває уряд в екзилі. Там багато колишніх українських губернаторів, високих чиновників. Вони ховаються від відповідальности", - додав міністер внутрішніх справ. Ю.Луценко також зазначив, що тепер взаємини між двома державами залишаються досить прохолодними і їх необхідно налагоджувати. Він наголосив, що такі дві держави не можуть бути у стані недружніх взаємин. За його словами, справа боротьби зі злочинністю не має кордонів. Раніше МВС України звернулося до МВС Росії з проханням установити місцезнаходження і громадянство колишнього голови Центральної виборчої комісії Сергія Ківалова, екс-міністра внутрішніх справ Миколи Білоконя, колишнього голови Сумської обласної державної адміністрації Володимира Щербаня й колишнього посадника Одеси Руслана Боделана.

Ю. Тимошенко - серед найвпливовіших жінок

КИЇВ. – Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко посіла третє місце у списку 100 найвпливовіших жінок світу, оприлюдненому 29 липня в американському журналі „Forbes". Це авторитетне видання реґулярно вміщує списки найзаможніших людей світу, найвпливовіших політиків, найпопулярніших акторів тощо. Жіночий список складено лише вдруге, а представниця України потрапила до нього вперше. Найвпливовішою жінку світу часопис визнав держсекретаря США Кондолізу Райс. На другому місці – віце-прем'єр і міністер охорони здоров'я Китаю Ву Ї, яку називають китайською „залізною лейді". Юлія – надзвичайно мужня жінка. Вона була одним з провідників Помаранчевої революції і не побоялася виступити проти олігархів. Ю. Тимошенко випередила таких відомих жінок, як телезірка Опра Вінфрі, дружина засновника „Майкрософту" Мелінда Ґейтс, виконавчий директор найбільшого інтернет-авкціону „eBay" Марґарет Вітман тощо. Укладачі списку особливо відзначили появу українського прем'єра у чільній трійці, заявивши, що Ю. Тимошенко, яка відіграла вирішальну ролю під час Помаранчевої революції, використала свій статус, щоб змінити навколишній світ. За словами редактора „Forbes" Елізабет МакДоналд, саме такі якості є ключовими для впливової жінки – робити конкретну справу і бути прикладом і надхненням для інших.

Науковці навчать журналістів говорити українською

КИЇВ. – Інститут української мови НАН України разом з телеканалом СТБ починає проєкт „Українська мова в телевізійному просторі", який включає перевірку української мови журналістів і ведучих більшости телеканалів; аналізу помилок і відхилень від мовних норм; вироблення практичних рекомендацій з поліпшення мови в етері; практичні вишколи з української мови для журналістів і ведучих; випуск книги „Українська мова в телевізійному просторі". Ініціятива одержала підтримку Національної ради з питань телебачення й радіомовлення в особі його голови Віталія Шевченка. Організатори очікують, що проєкт допоможе підвищити рівень української мови в телевізійному етері. Проєкт буде здійснюватися з серпня по листопад 2005 року.

Хори „Щедрик" і „Кредо" виступили перед Папою

ВАТИКАН. – 31 липня учасники міжнародного фестивалю „Духовна музика у Римі" – київський дитячий хор „Щедрик" та хор „Кредо" з Івано-Франківська разом з послом України при Святому Престолі Григорієм Хоружим взяли участь у молитві „Ангел Господній" в літній резиденції Папи Бенедикта XVI у Кастель Ґандольфо. Святіший Отець привітав дитячий хор „Щедрик" українською мовою такими словами: „Дорогі друзі, бажаю, щоб пісня, зокрема духовна музика, допомогли вам завжди любити Господа і свідчити Його братерською любов'ю. Слава Ісусу Христу!". У відповідь українські співаки разом з солістом, народним артистом України, радником глави держави Володимиром Гришком виконали „Алилуя" С. Людкевича. Після гарячих оплесків присутніх Папа Бенедикт XVI висловив своє захоплення словами: „Браво!", „Дякую за досконалий спів".

Б. Колесникова випустили

КИЇВ. – Апеляційний суд Києва 2 серпня звільнив з-під варти голову Донецької обласної ради Бориса Колесникова, замінивши йому цей запобіжний захід на зобов'язання про невиїзд. Одним з арґументів суду були сімейні обставини голови облради, а також те, що Генпрокуратура не надала судові фактів необхідности його утримання під арештом. Б. Колесников був затриманий у квітні цього року. Його звинувачують у здирництві з погрозою убивства та привласненні внаслідок погроз акцій торгівельного центру „Білий лебідь" у Донецьку. Він заперечує причетність до погроз і твердить, що придбав підприємство чесно. Б. Колесников після звільнення з-під варти опинився в лікарні в Донецьку.

За повідомленнями інформаційних агентств

У Конґресі США...

(Закінчення зі стор. 1)

конституційної реформи, котра обмежить права Президента України, починаючи від вересня 2005 року, С. Нікс звернув увагу на те, що Президент В. Ющенко мусить через суд відхиляти ці конституційні реформи або ж погодитись віддати деякі права Верховній Раді та прем'єр-міністрові. У будь-якому разі це суперечне питання розподілу влади мусить кінець-кінцем бути з'ясовано. Продовжуючи, він зазначив потребу реформування юридичної системи в Україні, зокрема судів загальної юридикції.

США повинні допомогти в реформуванні української юридичної системи – забезпечуючи допомогою знавців-експертів і консультаціями-порадами заради необхідних структурних і процедурних змін, які, у свою чергу, заохотять до позитивного і прозорого клімату в залученні прямих закордонних інвестицій до України. Що ж стосується справи Джексона-Веніка, беручи до уваги співпрацю України у забезпеченні та охороні приватної властості, конечним є, щоб США зліквідували ці застарілі торговельні перепони для України. Крім того, США повинні надалі допомагати у розвитку України, сприймаючи її як країну, здатну дати собі раду з найновішими викликами століття.

Президент Віктор Ющенко та його команда діють передбачливо і з потрібною наполегливістю щоб провадити Україну у нове століття. В цьому США енергійно допоможуть Україні

Тарас Кузьо розпочав свої зізнання з підтвердження того, що західні засоби масової інформації чимраз частіше вважають, нібито досвід Помаранчевої революції в Україні заникає і що нібито В. Ющенко та Юлія Тимошенко розтринькали велику частину свого політичного капіталу. Хоча ці твердження містять в собі деяку правду, все ж таки влада не дістала достатнього кредиту у трьох ділянках.

Найперше – Україна не пішла за Росією у вигадуванні фальшивих оскаржень проти олігархів, щоб їх ув'язнювати. Жоден олігарх в Україні не ув'язнений тільки за те, що він олігарх і підтримував опозицію.

Друге – уряд В. Ющенка є насправді відданий, боротьбі з корупцією, котру доконче треба зупинити, щоб притягнути закордонні інвестиції та створити сприятливі умови для українського підприємництва. Третє – уряд краще наставлений до малого і середнього підприємництва, тому що його представники підтримували Помаранчеву революцію.

Інші критики уряду В. Ющенка часто роблять безпідставні узагальнення, які неґативно характерезують пересічного громадянина України.

Натомість справжня небезпека для Помаранчевої революції лежить в ділянці, іґнорованій західними коментаторами. Помаранчева революція і вибір В. Ющенка сталися, коли велика частина українських виборців почали вірити, що В. Ющенко інакший, ніж інші політики. Як і в багатьох посткомуністичних країнах, після десятиліття „перемін" українські виборці повірили, що всі політики були підкупними та прагнули впливових посад заради особистих прибутків.

Доля Помаранчевої революції та самого В. Ющенка зависла на тому чи українці дальше віритимуть чи ні, що новий Президент є інакшим, і не змішуватимуть його в одну купу з попередніми, Леонідом Кравчуком і Леонідом Кучмою.

Досі, незважаючи на деякі критичні помилки, зроблені адміністрацією В. Ющенка, оцінка В. Ющенка та Ю. Тимошенко залишається високою, сказав Т. Кузьо.

Водночас серед українців сходу, які в основному голосували за Віктора Януковича у 2004 році, популярним висловом є: „В найкращому випадку Помаранчева революція замінила кримінальний клан В. Януковича на новий, В. Ющенка".

Східні українці, зокрема в рідному місті В. Януковича – Донецьку продовжують бути цинічними до всіх політиків, ідучи за цією логікою, що краще „менше з двох зол" і вибір „своїх хлопців" до влади – краще, ніж вибір західних українців.

Набагато важчим до вирішення залишається питання подвійних стандартів у діях уряду.

Газета „Вол Стріт Джорнал" від 15 липня писала: „Найгіршим фактом є присутність в новому уряді Ю. Тимошенко – колишнього керівника Об'єднання енерґетичних систем України, яку оскаржував уряд Л. Кучми..." Це на сході України бачиться як „ доказ подвійних стандартів у боротьбі з корупцією".

Питання, чи перевіряти випадки незаконної приватизації та риторика прем'єр-міністра Ю. Тимошенко забрала багато часу новому урядові впродовж перших 100 днів. Перевірити всю приватизацію неможливо і не потрібно. Все ж таки команда В. Ющенка включає багато підприємців. Відомий експерт Андерс Аслунд, підкреслив Т. Кузьо у своєму виступі, описав Помаранчеву революцію як „революцію мільйонів проти більйонерів".

Протиолігархічні почування залишаються високими, хоч це не завадило змінити оцінку Ю. Тимошенко з мінус 50 відсотків за Л. Кучми до плюс 50 відсотків за В. Ющенка. Більшість громадян України бачить приватизацію 1990-их років неґативно. 67 відсотків українців вірять, що приватизацію було здійснювано у несправедливий спосіб, тільки 9 відсотків так не вважають, („Українська правда" від 5 липня). Отже, 71.3 відсотка українців підтримують реприватизацію великих підприємств („Українська правда" від 14 травня).

Найбільшу підтримку реприватизація великих підприємств має у західній і центральній Україні (79.5 і 81.2 відсотка) – у тих двох реґіонах де В. Ющенко здобув свою найбільшу підтримку у виборах 2004 року (Українська правда від 14 травня).

Такий високий рівень можна пояснити протиолігархічним почуванням і фактом, що більшість великих підприємств базуються на сході України. У східній Україні підтримка реприватизації є нижчою, вона становить там 53 відсотки.

Відблиск Помаранчевої революції, правдоподібно, закінчив Т. Кузьо, не згасне до 2006 року – парляментських виборів. Більш радикальна політика цієї осені, як нічого іншого, посилить її блиск.

Х.В.–Ф.

Коротко про новини

Росія бачить ЄЕП без України – на першому етапі

МІНСЬК, Білорусь. – У столиці Білорусі 29 липня відбулося чергове засідання групи високого рівня з формування Єдиного економічного простору – останнє перед зустріччю президентів. Українська влада наполягає на розгляді питань, пов'язаних з формуванням зони вільної торгівлі, у той час, як влада у Мінську, Москві та Астані – на створенні наддержавних структур та митного союзу. Представник Білорусі на переговорах підтвердив принципові розбіжності між Україною та трьома іншими країнами. За його словами, Білорусь, Росія та Казахстан узгодили дві третини необхідних документів, тоді як Україна не узгодила більше половини документів. Міністер промисловости і енерґетики Росії Віктор Христенко заявив, що він бачить ЄЕП на першому етапі без України. Українська влада наполягає, що зона вільної оргівлі має створюватися відповідно до норм Світової організації торгівлі і не перешкоджати вступові України до СОТ. Київ розглядає участь в ЄЕП як засіб для досягнення українською економікою рівня нових членів ЕС, що є необхідною передумовою для досягнення членства України в ЕС.

Україна купуватиме і експортуватиме іранський ґаз

ТЕГРАН, Іран. – Україна забезпечує Іранові нові експортні можливості. Україна та Іран підписали угоду про купівлю до 30 мільярдів кубометрів іранського ґазу щорічно для внутрішнього споживання, а також про експорт до 20 мільярдів кубометрів газу на рік до Европи. Про підписання угоди повідомив чільний представник міністерства нафти Ірану після переговорів у Теграні з делеґацією українського міністерства палива і енерґетики. Іранський речник сказав, що після невдалих переговорів з Туреччиною щодо транзиту іранського ґазу до Европи Україна забезпечує Тегранові нові експортні можливості. Для будівництва нового трубопроводу Іран і Україна плянують залучити Росію, Грузію та Вірменію, представників яких буде запрошено на спеціяльну конференцію у Теграні у вересні. Іранові належить 18 відсотків розвіданих світових запасів ґазу – більше має лише Росія.

60-річчю ООН – від України

ЖЕНЕВА. – У Палаці Націй ООН у Женеві стало традицією організовувати виставки художніх творів талановитих митців з усього світу. Майже кожна країна-член ООН намагається зробити свій внесок у святкування 60-ої річниці створення цієї організації й одночасно ознайомити відвідувачів з культурою рідного краю. Впродовж червня в одній з виставових заль ООН панувала яскраво-тепла атмосфера, створена артистичною натурою талановитої української художниці Марії Добрянської. Символічною є одна з останніх праць Марії Добрянської – „Україна народжується", центральна фіґура якої – мати з дитиною як вічний символ любови, народження та віри. Малюк тримає у своїх дитячих ручках білого голуба й маленьке сонечко – дитинству потрібен мир і материнське тепло. Основні кольори картини – червоний, жовтий і помаранчевий. Марія народилася в мальовничому селі Красна Лука Полтавської области. Закінчила Харківське художнє училище, потім – Харківський художній інститут, тривалий час викладала в Харківському інженерно-будівельному інституті, з 1993 року – член Спілки художників України.

За матеріялами ЗМІ

Новий швидкий поїзд „Київ - Москва"

КИЇВ. – 2 серпня започатковано першу їзду прискореного потягу „Столичний експрес Київ-Москва". Він долатиме відстань між двома столицями за 9.5 години, замість 14. За словами першого заступника керівника „Укрзалізниці" Григорія Крицького, потяг вдалося зробити швидшим завдяки модернізації майже 400 км. колій. Один з потягів, які корсуватимуть між столицями, виготовили в Росії, другий – в Україні. Максимальна швидкість руху потягу – 140 км. на годину. Подорож в купейному вагоні обійдеться у 202 гривні і 396 гривень у спальному вагоні.

Міністер транспорту і зв'язку України Євген Червоненко (в центрі), віце-президент акційного товариства „Російські залізниці" Володимир Сазонов (зліва) і радник-посланник Посольства Росії в Україні Євгеній Пантелеєв у новому потязі „Столичний експрес" під час урочистої презентації з нагоди відкриття прискореного руху на трасі Київ – Москва 1 серпня 2005 р. *Фото УНІАН*

АМЕРИКА І СВІТ

Аварія літака – 300 пасажирів 'врятовано чудом'

ТОРОНТО. – Французький авіолайнер у вівторок, 2 серпня, зазнав аварії при приземленні на канадське міжнародне летовище ім. Л. Пірсона і згорів. Усі його понад 300 пасажирів і членів екіпажу вціліли, але понад 40 осіб були поранені. Аеробус-340 Французьких авіоліній здійснював лет з Парижу. Приземлюючись у складних погодних умовах, літак з'їхав зі смуги і загорівся. Речник летовища Стів Шо висловив подяку працівникам допомогових служб, які забезпечили швидку евакуацію пасажирів з літака, що допомогло уникнути жертв. „Наша команда дуже швидко прибула на місце події, і так само блискавичною була реакція усіх відповідних служб. Наші люди проходять дуже інтенсивні програми готовности до подібних випадків, і сьогоднішні дії – яскраве тому свідчення", – сказав він. Деякі потерпілі та свідки кажуть, що літак, можливо, було вражено блискавкою у момент приземлення.

Джон Болтон таки став послом США до ООН

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 1 серпня призначив послом країни до Об'єднаних Націй колишнього працівника Державного департаменту Джона Болтона, кандидатура якого не була затверджена Сенатом. Президент скористався правом робити тимчасові призначення під час літньої відпустки Конґресу. Дж. Болтон може працювати в ООН до січня 2007 року. Президент Дж. Буш назвав Дж. Болтона досвідченим дипломатом, який поділяє завдання ООН сприяти утвердженню миру, безпеки і прав людини. „Посол Дж. Болтон палко вірить у цілі, визначені в Хартії ООН, – поширювати мир, свободу і права людини. Тепер його завданням буде допомогти ООН реформуватися, щоб оновити її засади в умовах XXI століття. Він представлятиме мене в усіх проблемних питаннях, перед якими постала міжнародна спільнота, і дасть чітко зрозуміти, наскільки Америка цінує здатність Об'єднаних Націй бути джерелом надії, гідности і миру", – сказав Дж. Буш. Опоненти кандидатури Дж. Болтона уважають, що він не може бути послом в ООН, бо намагався знецінити теперішню працю ООН і вдавався до жорстких методів керування підлеглими на його попередній посаді.

Американські дипломати вирушили до Судану

ХАРТУМ, Судан. – США 2 серпня надіслали двох чільних дипломатів до Судану у спробі надати нового поштовху мирному процесові в країні після загибелі в авіокатастрофі віце-президента Джона Ґаранґа. Після його загибелі в Судані спалахнули заворушення. Повідомлення 1 серпня про загибель віце-президента призвели до масових заворушень у столиці Хартумі, де загинуло принаймні 20 людей, а влада запровадила комендантську годину. Президент Джордж Буш закликав усі сторони конфлікту утримуватися від насильства. Джон Ґаранґа майже 20 років очолював групи переважно християнських повстанців на півдні Судану, які протистояли місцевим мусульманам.

Телеканал „АВС" – „персона нон грата"

МОСКВА. – Російське міністерство оборони оголосило, що не співпрацюватиме більше з американською телекомпанією „АВС", після того, як на її хвилях вийшло інтерв'ю з чеченським польовим командиром Шамілем Басаєвим. Міністер оборони Сергій Іванов сказав: „Я віддав розпорядження голові прес-служби, щоб жоден співробітник міністерства оборони не контактував з американським телеканалом „АВС". Ми й надалі відкрито співпрацюватимемо з пресою, проте Міноборони не запрошуватиме цей канал і жодних інтерв'ю йому не даватиме. Тобто цей канал – персона нон грата для міністерства оборони". Цього тижня російське посольство у Вашінґтоні звинуватило канал „АВС" в тому, що він надає слово, як було сказано, попихачам „Аль-Кайди". 29 липня Посольство Росії різко засудило американський телеканал „АВС" за інтерв'ю з чеченським повстанським командувачем Шамілем Басаєвим в його схованці. У заяві російського посольства йдеться, що телеканал надав трибуну особі, яку посольство назвало „аль-кайдівським екстремістом", відповідальним за смерть невинних людей в результаті терористичних нападів, зокрема під час облоги школи в Беслані. Телеканал „АВС" включив заяву російського посольства у свою програму. В інтерв'ю Ш. Басаєв визнав, що він терорист, але сказав, що росіяни також терористи. І сказав, що Росія провадить війну за колонізацію Чечні, а не війну проти тероризму.

Помер король Савдійської Арабії Фагд

РІЯД, Савдійська Арабія. – Телебачення Савдійської Арабії 1 серпня повідомило, що монарх тієї країни – король Фагд помер у шпиталі столиці Ріяду у віці 84 років. Король Фагд правив з 1982 року, але десять років тому зазнав паралічу та передав владу своєму братові, коронному принцові Абдулі. Король Фагд запровадив обмежені реформи у країні, але його рішення запросити на свою територію американські війська було суперечливим. Міністер культури та інформації Савдійської Арабії Іяд бін Амінь Майдані оголосив, що трон передано коронному принцові Абдулі. Члени монаршої родини принесли присягу принцові Абдулі бін Абд аль Азизу як королеві країни, згідно з п'ятим параграфом засадничої системи врядування Савдійської Арабії. Після цього Слуга Двох Священних Мечетей король Абдула бін Абд аль Азіз оголосив, що новим коронним принцом є Султан бін Абд аль Азиз.

Узбекистан вимагає виведення американських баз

ВАШІНҐТОН. – Пентагон 30 липня заявив, що США вивчають дипломатичну ноту від влади в Узбекистані з вимогою виведення американського війська з тієї країни. Пентагон зробив таку заяву, відповідаючи на повідомлення у „Вашінґтон Пост", в якому йшлося, що міністер закордонних справ Узбекистану надіслав американському посольству в Ташкенті повідомлення з вимогою залишити авіобазу Ганабад. Газета написала, що Узбекистан надав США на виведення війська і техніки з бази, яку США використовують для акцій в Афганістані, 180 днів. Стосунки між двома країнами напружені після міжнародної критики подій в узбецькому місті Андіжан у травні.

Корабель „Дискавері" у космосі

ГЮСТОН, Тексас. – Космічний центр ім. Джонсона повідомив 29 липня, що космічний корабель „Дискавері" з'єднався з Міжнародною космічною станцією. На його борту семеро астронавтів зі США та Японії. Екіпаж „Дискавері" перебуватиме на станції тиждень і проведе низку дослідів. Астронавти Соїчі Ноґучі та Стівен Робінсон 30 липня вийшли в космос де пробули шість з половиною годин, спробували дві нові способи ремонту теплозахисних систем корабля і виконали ряд робіт з обслуговування обладнання корабля і МКС. Керував виходом С. Ноґучі, астронавт Японського аерокосмічного дослідницького агентства. Перед виходом астронавтам дали подихати чистим киснем, щоб запобігти виникненню кесонної хвороби. 1 серпня член екіпажу обстежував корабель у відкритому космосі. 2 серпня НАСА оголосила, що двоє членів екіпажу „Дискавері" здійснять 3 серпня ремонт нижньої частини корабля, щоб гарантувати його безпечне повернення на Землю. НАСА вирішила вдатися до безпрецедентної акції у відкритому космосі, оскільки вважає потенційно небезпечними два шматки ізоляційного матеріялу, що звисають з дна корабля. Цим матеріялом заповнюють щілини між плитками вогнестійкої обшивки, що захищає корабель від перегріву під час повернення з космосу. У цей час швидкість корабля у 20 разів перевищує швидкість звуку. Повернення „Дискавері" на Землю було відкладено на 1 день і тепер заплановане на 8 серпня.

Відкриття 10-ої плянети Сонячної системи

ГОНОЛУЛУ, Гаваї. – Міжнародний союз астрономів підтвердив 31 липня про відкриття десятої плянети на межі Сонячної системи. Нова плянета розташована майже втричі далі від Сонця, ніж Плутон, і принаймні такого ж розміру. Нова плянета, яку виявили американські астрономи в обсерваторії на Гаваях, досі не отримала офіційної назви. Це – найбільший об'єкт, що обертається довкола Сонця, який було виявлено після відкриття плянети Нептун 1846 року. Вперше об'єкт вдалося побачити 2003 року, але лише тепер підтверджено, що це плянета. Плянета зареєстрована під номером 2003 UB313, діяметр її становить три тис. км і складається вона з каміння та криги, а розмір її трохи більший від Плутону. Тепер нова плянета розташована на 97 земних відстаней від Сонця. Плянету відкрили астрономи Майкл Бравн і Чед Труджіло з обсерваторії на Гаваях та Девід Рабіновіч з Єйльського університету.Вперше об'єкт було виявлено 21 жовтня 2003 року, але астрономи не бачили, як він рухався небом, аж поки не подивилися в ту саму точку через 15 місяців – 8 січня 2005 року.

ІРА каже, що війна закінчилася

ДАБЛИН, Ірляндія. – Керівництво Ірляндської республіканської армії 29 липня наказало членам організації назавжди припинити озброєні акції і боротися виключно політичними методами. Але в заяві наголошується, що не йдеться про саморозпуск ІРА. Цей крок Ірляндської республіканської армії є безпрецедентним для цієї організації, котра боролася проти британської влади у Північній Ірляндії, застосовуючи терористичні методи. ІРА вважає, що зброя своє вже сказала. Організація Ірляндська Республіканська Армія, яка упродовж тридцяти років вела збройну боротьбу проти британського правління у Північній Ірляндії, заявила 28 липня про припинення збройної кампанії. Прем'єр-міністер Великої Британії Тоні Блейр привітав заяву ІРА та з цього приводу зазначив, що сьогодні може статися так, що мир і політика врешті замінять терор на ірляндському острові. „Я вітаю розуміння, що єдиним шляхом для політичної зміни є використання мирних і демократичних засобів...– сказав премєр-міністер. ІРА також заявила, що хоче завершити роззброєння якнайшвидше. Ірляндська Республіканська Армія водночас заявила, що залишається відданою ідеї об'єднання Ірляндії.

Шейха засудили на 75 років в'язниці

НЮ-ЙОРК. – Єменського шейха Мохамеда Алі Хасана аль-Моаяда засудили 29 липня на 75 років в'язниці за змову з метою надавати підтримку й фінансувати терористичну мережу „Аль-Кайда" й ісламістську войовничу організацію „Гамас". За кожним з п'яти пунктів звинувачення він має відбути в ув'язненні по 15 років, а також сплатити кару в 1 мільйон 250 тисяч долярів. За даними слідства, засуджений організовував для „Аль-Кайди" й „Гамасу" матеріяльну й фінансову підтримку від кінця 1990 року до січня 2003 року. Тоді його арештували в Німеччині й видали до США.

Фідель Кастро таврує США і кубинських дисидентів

ГАВАНА. – За 46 років перебування при владі Фідель Кастро не втратив легендарних здібностей оратора. Президент Куби , який найдовше серед світових провідників перебуває при владі, традиційно очолив урочисті церемонії на відзначення 52-ої річниці штурму казарм Монкада, що стало початком кубинської революції. Однак, цього року святкування є не такими маштабними, як зазвичай, і влада скасувала традиційне масове зібрання на центральній площі Гавани. Натомість головна церемонія відбулася у найбільшому столичному театрі ім. Карла Маркса, де президент Ф. Кастро вчергове виступив з різкою критикою на адресу США. За його словами, тією країною керують, „праві екстремісти, нацисти і фашисти, які ніяк не можуть відмовитись від кампанії безсилої ненависті щодо Куби". Ф.Кастро також різко критикував опозиційні групи країни, звинувативши дисидентів у спробі скористатися тимчасовими проблемами Куби. Президент вперше публічно визнав, що опозиція провела цього місяця кілька антиурядових протестів, але наголосив, що його опоненти на мають жодних можливостей на перемогу.

За матеріялами ЗМІ

„Українська Хвиля" – про „Свободу"

17 липня, о 7-ій годині вечора, чикагська радіостанція WSBC, котра працює на частоті 1240-AM, у програмі „Українська хвиля" передала радіонарис, присвячений піонерам українства на американській землі. Його створила керівник цієї програми Марія Климчак і зробила це з глибокою увагою та повагою до минулого нашої громади, до важливих, достойних нашої пам'яті початків організованого українського життя на американській землі, зокрема до обставин заснування нашої „Свободи". За ці увагу і повагу, за змістовний та пройнятий теплотою радіонарис, текст якого ми вміщуємо нижче, редакція від імені усіх читачів щиро дякує авторці цих слів.

...Сьогодні ми продовжуємо наші мандри стежками перших українських еміґрантів. Дороги ведуть до берегів країни, яка для мільйонів людей на плянеті асоціюється із словом „свобода". Великий сучасний тлумачний словник української мови (2004 рік) пояснює це слово, як відсутність політичного і економічного гноблення, утиску та обмежень у суспільно-політичному житті якої-небудь верстви або всього суспільства; воля; життя.

Волелюбний український народ як в минулому, так і в теперішньому столітті, прокладає до своєї свободи дороги.

„Свобода" – цим дорогим словом назвали першу українську газету, яка народилася у кінці позаминулого століття на берегах Гадсону з благословення отця Григорія Грушки. Газета „Свобода" на хвилях нашої програми не є гостею, вона є нашою колегою. Газета „Свобода" – бажаний гість в українських родинах Америки, Канади, Австралії, Европи, України. Безперечно, що від часу виходу першого числа газети розділяє нас ціле століття, світ змінився, змінилися люди, але залишається історія, яка зупинила час...

Історія народження цієї газети наповнена особливою посвятою та найвищим покликом серця.

Рік 1893. „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь!" – ці рядки великого Шевченка є провідною зіркою для газети, якій судилося стати головним літописцем української еміґрації до Америки, просвітителем для тисячів заробітчан, голосом української спільноти, національно-патріотичним вісником.

Якщо вам пощастить зустрітися з першими числами прабабусі сучасної „Свободи", ви з вдячністю до минулого, через дивовижний вам нині правопис і старий друк перечитаєте чотири сторінки. Такою завеликою була газета, виходила раз на два тижні накладом 2.200 примірників. Мовою Біблії було писане зворушливе слово редактора: „Браття русини! Народе руський! Родимці! Пускаючи цей перший нумер нашої часописі в широкий світ, кличемо Вас щироруським братським голосом – приміть і привітайте, яко свою „Свободу!"

Отець Григорій Грушка писав: „Нашою задачою єсть просвіщати руський народ, боронити його честь, вказати дорогу до поступу і цивілізації".

В історії української журналістики „Свобода" належить до найстаріших органів періодики і залишається єдиним живим свідком з великої історичної трійки - львівського „Діла" (1880-1939) і київської „Ради" (1906-1914). Вони народжувалися, як діти матері-України, з різницею в 13 років, і спричинилися якнайбільше до формування основ відродження народу, до його вінування словом „українці". „Рада" і „Діло" замовкли під чоботом царської Росії та червоної Москви. „Свобода" ж невтомно і послідовно продовжувала свою працю. На початках вона належала отцеві Грушці, два роки пізніше стала власністю отця Нестора Дмитрова та отця Івана Костанкевича, а від 1900 року – отця Івана Ардана. Ще через сім років перейшла у власність спілки „Exchange", а у 1908 році її, разом з друкарнею за 16.855 дол. купив Український Народний Союз, органом якого вона залишається донині. Кожен новий день був учителем для новонародженої газети. Вона набирає чим раз більше сил і з 1895 року стає тижневиком, у 1906 році переходить на фонетичний правопис, 1910 року збільшує розмір до 12 сторінок. Рік пізніше, під час Першої світової війни в Европі стала виходити тричі на тиждень, а від жовтня 1920 року стала щоденною газетою з усе більшим тиражем.

Вслухаймось у її голос, в її автентичну мову початку минулого століття:

„Замовляйте „Свободу" – одиноку руську газету в Америці... В тій газеті вичитаєте за політику американську і довідаєтеся, що діється у Старім Краю, і навчитеся, як жити, щоб другі чужі з нас не сміялись. У „Свободі" суть повісті поучаючі, забавні, смішні. Довідаєтеся з неї про роботу на різних плейсах, та довідаєтеся про наше товариство Союз, і про другі цікаві речі, тільки 2 доляри на рік за „Свободу" - так реклямувала себе газета у Першому Руському Американському Календарі, виданому у 1897 році в її ж друкарні.

Ранній період газети припав на часи національної невиразности. „Свобода" пливла серед бурхливих течій, приставала до берега з назвою „Руський", а поруч мчала з шаленою швидкістю течія „Русская", заманюючи обіцянками та царськими рублями до всеросійського. Але стерном вміло провадив отець Григорій Грушка. Це по-справжньому апостольська постать з винятково делікатним підходом і розумінням ідей, пропагованих в свободолюбній Америці.

Все, що розповідає про перші кроки „Свободи", про її творців, її читачів, назавжди залишиться історією, виповненою романтикою.

... А все починалося на вулиці Варен у триповерховому будинку під числом 247. Тут проживав єдиний греко-католицький парох у Джерзі-Ситі та Ню-Йорку – отець Григорій Грушка. Невеликого росту, кремезної будови, з привітним, розумним обличчям міссіонера, проповідника, поета. До його помешкання сходилися усі дороги з Америки й Европи. Хтось шукав краян, хтось просив допомогти з працею, а хтось вже тримав у сповитку новонародженe немовлятко, майбутнє української Америки, яке отець тут же хрестив. І любив той жартівливий отець усіх своїх людей, допомагав, чим міг, і при кожній нагоді роздавав книжки. Вечорами у своєму ж домі вчив неграмотних читати ті доступні простому люду книжечки, які виписував зі „старого краю", з „Просвіти". А як залишався сам, то думка мати для тих людей газету не давала спокою. Зібравши трохи грошей, виписав зі Ставропігії черенки.

Запросив на вечерю своїх найближчих приятелів. І, як ви здогадуєтеся, це мали бути перші сходини новоутвореної редакції. Сюди увійшли Денис Салій, який одночасно був для отця Грушки дяком, бібліотекарем, писарем і кухарем, Сидір Ференц – філософ, Денис Пирч – учитель, журналіст та майстер варення борщів.

Про що говорили ці мрійники? – Як згадував пізніше у своїх спогадах Денис Пирч, – „про газетярство". Ось послухайте нашого першого українського журналіста в Америці:

„Про газетярство ми не мали найменшого поняття. Англійськими газетами не послуговувалися, бо не знали мови, а інших під рукою не було, ну і пиши, як хочеш. Та й бо не знали наші люди газети читати. Крім молитовника, ніколи нічого не мали в руках. Хіба часом „Божого листа" хтось дістав з краю"...Темою до розмови стала назва газети. „Живемо в Америці, в краю свободи, а ми, українці, повинні прямувати до свободи - ось вам і назва газети!", – захоплено говорив Денис Пирч, і всі погодилися. „З радости заспівали „Многая літа" та „Ще не вмерла", і щоб не зрадити добрим прадідівським звичаям, дяк приніс бляшанку пива, якою усі поздоровкались – і було по хрестинах".

У їдальні Отця Грушки стояв великий стіл. Над черенками чаклували Денис Пирч і Сидір Ференц, отець слідкував, щоб все добре вийшло. Зернятко до зернятка-перші чотири сторінки були складені. Поклавши сиру верстку на тачки, повезли її під один дім на вулицю Мантгомері. Тут у англійській друкарні 15-го вересня 1893-го року друкувалося перше число „Свободи".

Скільки було радости, коли робітник виніс два пакунки, склав їх на ті ж самі тачки і на здивування перехожим, двоє дорослих чоловіків, щосили пхали перед собою дорогоцінну ношу, яка називалася українською справою. 20 квітня 1894 року отець Григорій Грушка помістив у газеті „Десять народних заповідей". Вони звернені до усіх поколінь – минулих, теперішніх і прийдешніх. Ось деякі з них:

„Не називайся даремно українцем, якщо ти байдуже дивишся на українську народну справу в Америці".

„Не свідчи фальшиво проти „Свободи", а переконайся, де правда".

„Не читай жодних газет, які видаються українськими буквами, але не мають українського духа".

Змінюються часи, погляди, змінюються люди. Газета „Свобода", маючи великий життєвий досвід за плечима, залишилася вірною заповідям свого засновника, отця Григорія Грушки, – сіяти зерна правди в українські душі.

Завтра у Вашій поштовій скриньці Ви обов'язково знайдете листа з України та газету „Свобода", довголітню приятельку української Америки.

Довідкове бюро для закордонних українців

Американцям, які їдуть в Україну на термін до 90 днів, візи не треба

У зв'язку з численними запитаннями читачів про зміни у правилах переходу державного кордону України, редакція звернулася за роз'ясненнями до консула Генерального консульства України в Ню-Йорку Андрія Олефірова, який відповів:

– З 1 липня 2005 року громадяни США мають право в'їжджати чи здійснювати транзит в Україну без віз з дійсними пашпортами для виїзду за кордон необмежену кількість разів протягом шести місяців від дати їхнього першого (після 1 липня 2005 р.) в'їзду в Україну за умови, що загальна кількість днів, проведених в Україні протягом зазначеного періоду, не перевищує 90 днів.

Після проходження піврічного терміну з дати першого (після 1 липня ц.р.) в'їзду в Україну (для кожного громадянина США дата цього першого в'їзду буде індивідуальною: хтось перший раз в'їжджатиме 2 липня, хтось – 20 вересня, хтось – у грудні і т.ін.) знову робиться відлік шестимісячного періоду і діє така саме процедура, що і під час перших шести місяців і так далі. Візи видаються тим, хто їде в Україну на довший час (навчання, праця та ін.).

З метою розвитку добросусідського партнерства між Україною та Канадою з 1 серпня 2005 року встановлено безвізовий режим в'їзду в Україну та транзитного проїзду через територію України також для громадян Канади, якщо термін перебування їх в Україні не перевищує 90 днів.

З 1 вересня встановлено безвізовий режим для громадян держав – членів Европейського союзу, Швайцарської Конфедерації та Князівства Ліхтенштейн, якщо термін перебування їх в Україні не перевищує 90 днів.

Адреса Генерального консульства України в Ню-Йорку:
240 E 49 St., New York, NY10017
Телефон: (212) 371-6965
В Інтернеті: www.ukrconsul.org

Батьки і діти

Більшість українських газет вмістила на чільних сторінках повідомлення про сина Президента України Андрія і дочку прем'єра Євгенію. Перший їздив столицею у коштовному авті, друга закохалася у англійського музику-співака. При докладнішому розгляді цих подій з'ясувалося, що насправді нічого надзвичайного не діється: Ющенко молодший позичив авто у чеських правників, а кохання є процесом некерованим. Порушення Андрія полягало в тому, що поруч з юнаком мав сидіти власник авта, а його не було. Міліція також помітила, що Ющенко молодший одного разу зупинив авто у неналежному місці, але це не створювало перешкод вуличному рухові і тому не потягнуло жодної кари, а водій після зауваження від'їхав з цього місця.

Щодня сотні дівчат закохуються у співаків, сотні юнаків позичають авта у батьків чи друзів. Чого ж в цьому випадку знявся такий галас? А тому, що йдеться про дітей провідників держави. У київському Центрі вивчення корпоративних взаємин негайно дійшли висновку, що Президент України „не є авторитетом для свого сина", а тому „не може виконувати свої конституційні обов'язки". Преса вдалася до припущень щодо ціни позиченого авта і легко перейшла до безпідставних декларацій про доходи провідників держави. Президент коли зустрівся з журналістами, не стримався від різкого слова, проте перепросив усіх представників преси, а також у телефонній розмові – ображеного журналіста. Звісно, журналісти в державі зі складною спадщиною корупції мають право задавати різні запитання, але, як пише в газеті „День" Мартін Нан, британський журналіст та виконавчий директор „Whites International Public Relations", тон і зміст „питання, що поставили Президентові на серйозній прес-конференції, присвяченій обговоренню державних проблем, було непрофесійним, несвоєчасним та безпринципним".

З одного боку поведінка Ющенків - батька і сина - але також Президента і сина - була неурівноважна. Але знов же, недруги вишукують будь-яку нагоду для створення сенсацій. Вже наступного дня у засобах масової інформації з'явилося „викриття", що В. Ющенко передав синові авторські права на символіку Помаранчевої революції – напис „Так!", підкову та ін. Насправді це було зроблено з метою авторського захисту символіки, якою почали користуватися неуповажнені до цього комерційні структури. Ніде на Заході таке передання повноважень від батька синові не викликало б непорозумінь, але в Україні дехто ще живе уявленнями недавнього минулого.

А минуле – це й тривалий час заборон на публікації про життя можновладних осіб. За часів Л. Брежнєва чи Л. Кучми існувало чимало заборонених тем, зокрема й про те, що діється у кабінетах влади та довкола них. Як відомо, за спроби написати щось у цій площині журналісти платили життям. Тепер журналісти мають свободу слова, можуть писати про все, але не завжди мають досвід і етичну вправу, щоб збагнути, де йдеться про державні справи, а де – про приватні, сімейні... Усе ж ці події мають стати застереженням для провідників і їхніх дітей, котрі мають пам'ятати, що за їхнім життям пильнують. Батьки і діти – це відвічна, ще з біблійних часів проблема. Проте не така вона й складна, як може видатися... Просто дітям з відомих родин варто бути завбачливішими і міркувати про можливі наслідки необачного вчинку.

Проте і для тих батьків та дітей, які перебувають далеко від влади, київський розголос теж має стати застереженням. Батькам варто більше цікавитися тим, де і з ким перебувають та спілкуються їхні діти, у кого і які авта позичають, а також чемно висловлювати свою думку, радити, посилаючись на батьківську мудрість, що базується на життєвому досвіді. Діти теж не повинні бути надто самостійними, особливо коли вони ще перебувають на батьківському утриманні. Не все просто у цьому світі, тому корисно цікавитися тим, як діяли б за тих чи інших обставин батьки. Їхні поради мусять бути не наказом, а дороговказом, котрий може відвернути чимало неприємностей. Зокрема й таких як небажаний розголос сімейних подій у засобах масової інформації.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про пригоди без вигоди

Коли я декілька місяців тому назад розпочала свої поїздки до редакції „Свободи" поїздом і не була з цього приводу дуже щаслива, мене потішали друзі, що, мовляв, „це вигода, бо можна щось почитати, зокрема газету, або й написати" (що в моєму випадку має виправдання). І так з цією „потіхою" я мандрую поїздом до Ню-Йорку та з Ню-Йорку вже не один місяць і стараюся забути, „як це було колись".

В останніх тижнях ця їзда з Ню-Йорку до Моріс-Плейн трішки набрала неспокою, відколи на поїздах, а передусім на великій станції в Ню-Йорку роїться від озброєних військовиків та поліцистів. Правда, ні одні, ні другі не роблять враження, що вони могли б ужити колись цю зброю, що її так пильно носять перед собою, але все ж їхня присутність змінила дещо настрій та поведінку подорожніх. Але я якось про це не думаю та не змінюю своєї подорожі між Ню-Йорком і Моріс-Плейн. Як досі ішло прийнятим порядком, і я навіть могла за порадою своїх друзів не тільки читати газету чи книжку, але навіть писати „О-КУ".

Аж ось у цих так мені обіцяних „вигодах" прийшов несподіваний зрив, що пригадав мені добре, які це можуть бути „невигоди" у їзді громадськими засобами транспорту. Останньої середи, після закінчення, як це годиться у цей день тижня, приготування „Свободи" на плівках до друку, наша „головна" відвезла мене на зупинку цієї підміської залізниці і я, як завжди, мала ще час присісти та дихнути оцим здоровим повітрям, ще поки доведеться терпіти нюйоркську горяч. Але оця моя приємність якось несподівано продовжилася та „мій" поїзд не приїжджав в означений час.

Спершу я не дуже брала це до уваги, радіючи, як завжди, з природи довкруги. Але час звичайно точного поїзду проминув, а поїзду не було. За якийсь час крізь гучномовці чемний голос вибачався перед пасажирами за невигоду, але не пояснював, чому вона і як довго буде тривати. Жменька різнорідних віком осіб спершу спокійно чекала, проходжуючись на т. зв. „дврці". Але коли це продовжувалося, пасажири ставали щораз неспокійніші, а виправдання за „невигоду" (inconvenience), яке час від часу плило з гучномовця, нікого не вдовольняло.

Маленька зупинка, на якій не можна навіть купити щось „їдомого" і на якій не працює ніякий урядовець, що міг би вияснити причину затримки поїзду, ніяк не сприяла для доброго настрою жменьки припадкових жертв запізнення. Сутінок заліг над небом і ми стояли так, немов загублені діти, без найменших пояснень, чому це так і як довго буде ця затримка тривати. Лиш що якийсь час чемний голос з голосників вибачався за невигоду. Так простояли ми, оця групка „нещасливців", повних три години, і було вже добре після дев'ятої вечора, як вкінці загуркотів так довго очікуваний поїзд і ми могли вкінці сісти у нього, якого кондуктори з якоюсь прихованою злістю відповідали на наші запитання, що їм не відомі причини такого запізнення.

Була година 11-та вечора, як я вкінці „добрела" до своєї хати, згадуючи слова друзів про те, як „вигідно їхати поїздом"...

О–КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чи можна нам забути?

Не радо говорю про нові потреби, бо в нас нікому їх не бракує, але і промовчати цього не можна. В Карагандинській області, недалеко колишньої головної квартири ГУЛаґу, знаходиться великий цвинтар, на якому спочивають сотні тисяч українських каторжників. Тут також похований номінований Папою Іваном Павлом II два роки тому блаженним о. Зарицький. Після падіння СССР цвинтар було зарівняно, тільки залишилась невеличка частина, на якій є пам'ятники польським, російським і казахським жертвам. А на могилах українських каторжників, яких було найбільше, навіть хреста немає. Чи можна нам забути за невинно покараних наших братів і сестер?

Мені, як голові Ради оборони і допомоги українцям (РОДУ) УККА, взяло більше року, щоб одержати урядовий дозвіл та знайти людей, щоб такий пам'ятник спорудити. Згідно з домовленням, пам'ятник з мармуру буде готовий до 1 вересня, щоб можна з урочистостями освятити його, коли буде освячення нової церкви в Караганді 18 вересня цього року.

Кошти пам'ятника становлять 1.200 дол. Та лихо в тому, що РОДУ грошей не має, бо УККА з браку фінансів не виділяє для РОДУ бюджету. Ми всі проєкти оплачуємо завдяки жертвенності громади. Якщо якась організація чи приватна особа бажає сама оплатити кошт пам'ятника, то ім'я жертводавця буде викарбуване на пам'ятнику. Чеки просимо виписувати на „UCCA- RODU" і висилати на адресу: UCCA 203 Second Ave., New York, NY 10003.

Чекаємо Вашої допомоги і наперед щиро дякуємо.

Іван Буртик,
голова Управи РОДУ,
Ню-Йорк

Не чекайте на мільйонні прибутки

Передова стаття „Свободи" від 22 липня з приводу введення безвізового режиму для громадян США зацікавила мене посиланням на міністра закордонних справ України Б.Тарасюка, який, виявляється, обрахував, що відвідувачі України з Евросоюзу в травні-червні залишили в Україні 230 мільйонів долярів.

Цифра значна і справляє враження, але коли я звернувся до пресслужб Кабінету міністрів, в Міністерство економіки України, в Державний комітет статистики, здивовані чиновники в поважних структурах не могли й уявити, звідки намалювалася така цифра, бо офіційної статистики з цього питання не мають.

Рішення про скасування віз для громадян США та очікування шалених доходів від американських туристів здається досить популістським.

Всі ми знаємо, що більшість американців, які їдуть в Україну, – це колишні наші українці, євреї та гасиди, які не витратять ні доляра на готелі, тому що у багатьох залишились власні помешкання або мають родичів, які приймуть їх. Харчуватись вони підуть не до ресторану (щоб підтримати українського кухаря), а вдома на кухні їстимуть бабусині помідорчики з городу під кумів первачок, чи привезені з Америки запаси (щоб не отруїтись). Годі говорити, що хтось з них буде купувати речі в Україні.

Тому не варто чекати шалених прибутків від таких туристів. А ті 5-10 відс. підприємців, які справді витрачають гроші, погоди не зроблять. Тому і будемо тішити себе мітичними мільйонами від потоку туристів, тепер вже – з США. Але, на мій погляд, Україна не настільки багата країна, щоб відмовлятися від стабільних 8-10 мільйонів долярів від віз американцям, які забезпечували фінансову підтримку МЗС без засягання до державного бюджету, який так нелегко дається Україні.

Іван Вовченко,
Ню-Йорк

Етика - єдина для всіх

Зі сумом мушу ствердити, що Олег Гірник засуджує „Християнську етику" для шкільних дітей в Україні як католицький напрям і відразу передбачає неохоту батьків інших віровизнань вчити своїх дітей. Знаючи о. Любомира Гузара, провідника УГКЦ, який прямує до екуменізації усіх релігій в Україні, важко в це повірити. Етика є одна для всіх віровизнань.

Стефанія Пришляк,
Бафало, Н. Й.

Від редакції: Священик о. Олег Гірник з Хорватії в статті „Віра приносить справжню свободу" („Свобода", ч. 27) писав: „В багатьох школах, особливо у західніх регіонах України, почали вже викладати предмет, який називається „Християнська етика". Програму цього предмету розробляв відділ катехизації УГКЦ. Але ця програма має низку недоліків. Одним з них є те, що програма обмежується лише християнством, зокрема його католицькою формою. Це значить, що представники інших конфесій, не кажучи про представників інших релігій, не будуть допускати своїх дітей на цей предмет. Кориснішим буде запровадження єдиного предмету під назвою „Релігійна культура", який би мав охопити всі основні монотеїстичні релігії, а найперше т. з. релігії Авраамової традиції (юдаїзм, християнство, іслям). Ми живемо у плюралістичному світі, де переплітаються різні традиції, різні релігії. Це вимагає виховання в дітях, починаючи вже з шкільної лави, навичок культури діялогу, передусім релігійного".

Отже, о. Олег Гірник теж вважає етику єдиною для всіх релігій і пропонує вивчати засади всіх віровизнань, що є в Україні.

Читати - модно!

У чому полягає рівень культури окремої нації? Мабуть, попри інші речі, що мають прямий стосунок до культури – це ще відвідування бібліотек. В Америці, зокрема у Ню-Йорку, є безліч бібліотек, в яких один відділ завжди до послуг для різних етнічних груп – як виявилось, і для українців. Днями я отримав електронного листа з Бруклинської публічної бібліотеки від заступника голови відділу чужоземної літератури Алли Макеєвої про те, що через брак відвідувачів українська колекція помалу почне ліквідовуватись. А першим кроком на цьому шляху стане ліквідація видань 1950-60-их років, виданих, переважно, українською діяспорою. До слова, нові видання з України все-таки закуповуються і оновлення українських книжкових фондів все-таки відбувається.

А. Макеєєва надіслала увесь список книжок, яких позбуватиметься її відділ. Оскільки усі запропоновані видання є у бібліотеці Наукового Товариства ім. Шевченка, то довелося докласти немалих зусиль, щоб хтось з українських організацій прийняв ці книги на збереження. Такою організацією виявилась бібліотека у Стемфорді та її керівник Люба Волинець. Однак, справа залишається актуальною і відкритою, як пояснює А. Макеєва, внаслідок того, що українська колекція залишається поза увагою читачів, відповідно фонди на придбання нових українських видань також зменшуються і цілком природно, що українська колекція, порівняно з російською чи польською, не кажучи уже про китайську, виглядатиме вельми непривабливою.

Скажімо, у Бруклині налічується 20 філій Бруклинської публічної бібліотеки, в яких присутні або можуть бути колекції українських книжок. Уся біда у тому, що немає українського читача, – ніхто, або майже ніхто не відвідує бібліотек. Протягом тривалого часу в тій же Бруклинській бібліотеці існує також програма літературних читань, на яку запрошуються письменники, зокрема з Центральної та Східньої Европи. І знову та ж сама картина: переважно це російські та польські письменники. Чому немає серед них українських? Відповідь банальна: немає українських слухачів.

Сьогодні, коли в Европі, до прикладу – в Італії та Польщі, стартують масові громадські акції під гаслом „Читати – модно", головним чином, щоб навернути людей до відвідування книгарень і заохотити їх купувати книжки, то, може, і серед українського Ню-Йорку варто проголосити таке гасло і у такий спосіб заохотити людей відвідувати бібліотеки і брати книжки для читання. Мабуть, коли такі зрушення відбудуться, то американські бібліотеки не ліквідовуватимуть наші колекції, а ми зможемо вповні впевнено говорити про свою европейськість і уважати себе нацією культури.

Василь Махно,
Ню-Йорк

Чи не забагато партій в Україні?

Повідомлення Міністерства юстиції України про те, що на 1 червня в Україні було 127 зареєстрованих політичних партій („Свобода", 17 травня) є дуже хвилюючим для розсудливих українців. Оскільки адміністративно-територіяльний устрій України включає 27 одиниць, виходить пересічно 4.7 партії на кожну адміністративно-територіяльну одиницю. Відносно до 47.5 млн. населення України припадає одна партія на кожних 373,200 осіб.

Припускаючи, що приблизно половина населення є в віці голосуючих, в Україні є одна партія на 186,600 виборців. Це вже не демократія, а анархія, бо справді важко уявити стільки важливих ідеологічно-догматичних різниць відносно суспільно-політичного устрою держави. Тут уже не державницький підхід, а розфраґментована партійщина, що нагадує вислів: „Отаманів нам не треба, отаманом буду я". Це спосіб думання, що, безумовно, веде до міжусобиць, так притаманних нам протягом нашої історії, почавши від княжої доби через гетьманщину і, як виглядає, до сучасності.

Лев Мельник,
Сінсінаті, Огайо

Збираю українські казки

Уже декілька років я працюю над докторською дисертацією за темою українських народних казок. За порадою завідувача відділу фольклористики Інституту мовознавства, фольклористики і етнології ім. М. Рильського АН України Миколи Дмитренка, збираю тексти казок в українських громадах різних країн світу.

Будь ласка, надішліть мені українські народні казки, де згадуються рослини і тварини, бажано зі збереженням мовних особливостей, з поясненням маловідомих слів. Прошу зазначити прізвище і адресу оповідача. Моя адреса: вул. Мічуріна, 24, кв. 64, Сміла, Черкаської обл., 20700 Ukraine

Любов Дяченко-Лисенко,
Сміла, Черкаська обл.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Александра-Анна Пікас, доня Александра і Гетер Пікасів з Сілвер Спрінґ, Мериленд, нова членка 55-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуня Надія Патер-Пікас.

Роксана-Марія Бойчук, доня Калини і Юрія Бойчуків, з Есекс-Фелс Н. Дж., нова членка 325-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуня Лариса Р. Пащук.

Літня зустріч активу УНСоюзу

ДІТРОЙТ, Мишг. – Згідно з традицією минулих років, цьогорічна зустріч активу Дітройтської округи УНСоюзу відбулася у суботу, 16 липня, на оселі „Діброва". Фактом є, що такі зустрічі, як ця, дуже ефективні для співпраці членства тому, що у програмі є як і офіційна, так і розвагова частини. Шкода лише, що цього року у часі поїздки на оселю „Діброва" (біля 45 миль) були сильні бурі і громовиці. Все ж таки майже 30 осіб зуміли прибути.

Літню зустріч відкрив голова Округи д-р Олександер Серафин і запросив до полуденку. Після того була офіційна частина, у якій голова найперше подав перегляд праці Округи та просив присутніх прикласти більше зусиль для приєднання нових членів.

У дальшій частині він запросив до слова д-ра Олега Лебедовича, лікаря-психіятра, котрий говорив про свою недавно поїздку в Україну, до Києва, де працював добровільно у своїй професії. На його думку, в Україні добре працює ділянка медичної опіки, однак помітно брак медичного знаряддя та лікарств, які там дуже дорогі. Сам Київ дуже гарний, однак, на жаль, в Україні є багато безробітних, і через те хворі не можуть собі дозволити на дорогі ліки, яких бракує навіть у шпиталях. Через це пацієнти мусять не раз довше перебувати у шпиталі під опікою лікарів і медсестер. У загальному, медична опіка добра, люди часто дають собі раду природними рослинними ліками, на які не потребують витрачати багато грошей. Усі інші ділянки є подібні, як в інших країнах. Під час подорожі побував у Москві і побачив, що населення Росії набагато бідніше і економічна ситуація в країні набагато складніша. Його доповідь була дуже цікава, і опісля присутні ставили йому запитання.

Після доповіді була розвагова частина. Запрошена Ніна Васильквич читала декілька своїх поезій. Одну з них присвятила УНСоюзові:

Скажу вам, щиро, любі друзі,
Що добре бути в УНСоюзі,
Збиратись влітку на „Діброві",
Допоки ще живі-здорові.
Приємно вже сьогодні знати,
Що наші діти будуть мати,
Коли вже попрощають нас
І прийде їм для спадку час.
То ж будьмо і спокійні, й раді,
Що ми ще служимо громаді.
Як УНСоюз, живім сто літ!
Бо ми – його найкращий цвіт!

Опісля Ольга Марущак розповіла низку гуморесок з різних джерел.

На закінчення д-р О. Серафин подякував усім виконавцям за їхній вклад у програму, присутнім – за участь та запросив усіх до спільної знимки.

Зенон Василькевич

Літня зустріч активу Дітройтської округи УНСоюзу.
У першому ряді сидить (третій зліва) голова Округи д-р Олександер Серафин.

У першу річницю відходу у вічність св. п. Василя Пастушка

14 липня 2004 року блискавкою рознеслась болюча вістка, що відійшов на 78-му році життя заслужений союзовий і суспільно-громадський діяч св. п. Василь Пастушок.

Св. п. Василь Пастушок

Покійний, незважаючи на те, що був власником відомого великого підприємства, присвячував дуже багато часу для УНСоюзу, будучи головою 231-го Відділу в Честері, Па. А доказом посвяти служить те, що за 20 років, працюючи членом Головного уряду, він приєднав до УНСоюзу 830 нових членів, забезпечених на мільйони долярів. За віддану союзову працю під час конвенцій УНСоюзу Василь Пастушок був двічі обраний головним радним (8 років), 3 рази – членом Контрольної комісії (12 років). Також він належав до почесних членів Головного уряду УНСоюзу. За успішну і взірцеву працю Екзекутива УНСоюзу багато разів відзначала Василя Пастушка подяками-нагородами, і про це були повідомлення з фотографіями на перших сторінках „Свободи" і „Українського тижневика".

Василь Пастушок був почесним членом Окружного комітету Філядельфійської округи, яка, завдяки придбаних ним сотням нових членів, була роками першуном між округами УНСоюзу США й Канади. Василь Пастушок був одним з найактивніших членів Українсько-американського народного дому в Честері, де також 25 років очолював місцевий Відділ УККА. Упродовж 35 років він провадив січневі святкування Української незалежности в історичному судовому будинку Честеру.

Василь Пастушок був надзвичайно гордий із свого українського походження і тому, поза союзовою і громадською працею, також присвятив багато часу для Української Православної Церкви в Америці, і за це удостоївся Грамоти-благословення від покійного Патріярха УПЦ Мстислава.

Покійний залишив у глибокому смутку улюблену дружину Теодозію, з якою прожив 56 років, синів Василя з дружиною Елен, Александра з дружиною Кейті і дочку Лідію з чоловіком Браєном та шістьох внуків – Даню, Джонатана, Джену, Дерека, Лесю і Даніела, та двох братів – Григорія і Михайла, а також велику союзову родину Філядельфійської округи.

Пам'ять про Покійного Василя Пастушка залишиться назавжди.

Стефан Гавриш

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Варто посприяти „Роєві"

Пасічництво з давніх давен посідало чільне місце серед українських народних промислів, бо було і корисним, і приємним заняттям.

Нещодавно у Львові мені випала нагода познайомитися з надзвичайно яскравою особистістю – правдивим пасічником Миколою Грибком. Він дуже цікаво розповів про своє захоплення, про те, що належить до Львівського товариства „Рій" – відновленого товариства пасічників з 80-літньою історією. За особливий бжолярський ентузіязм друзі величають його Головним пасічником Львова.

Пан Микола і його колеґи з товариства пошукують за будь-якими матеріялами, які стосуються всіх аспектів бджільництва, аж до збуту готового продукту – меду, від аматорського до промислового рівня. Рівночасно їх цікавлять історичні джерела організованої діяльности пасічників України та Львівщини, тому п. Микола від імені „Рою" звернувся з величезним проханням допомогти їхньому товариству у пошуку усіх цих матеріялів.

Мене тішить кожна добра новина, яка надходить з України, а я в свою чергу радо ділюся з тими людьми, які можуть допомогти і словом, і ділом.

Зацікавлених телефонувати на число (011) 380-322-38-02-60 до Миколи Грибка у Львові, або до Оксани Сновидович (908) 454-4413 (після 8 вечора) в США. Наперед дякую за увагу.

Оксана Сновидович-Мазяр,
Филипсбурґ, Н. Дж

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

Живемо з надією на краще

Усі ми тепер маємо надію на краще життя. Але як багато ще треба зробити для цього! Змінилася влада, то дуже добре, але ж ще так мало часу пройшло, щоб все стало на свої місця, щоб покращала доля народу. Немає одностайности в депутатів. Багато депутатів придбали підприємства для своїх рідних: жінок, дітей, кумів. У нас в Золотоноші горілчану фабрику має внучка Л. Кучми. А що можуть зробити В. Ющенко і Ю. Тимошенко, якщо їм не будуть допомагати? Вони дуже стараються зробити для народу України краще життя, але їм ставлять „палиці в колеса". То зговір за газ, тепер – цукор. Ціни різко підвищилися на продукти, на м'ясо, сало, молоко, яйця, хліб і хлібобулочні вироби, і не можуть знайти винуватих в цім ділі. Правда, спасибі їм, що підвищили заробітну платню і нам пенсію, але ціни її з'їдають і виходить, що пенсії вистачає тільки на харчування та заплатити за квартиру, а щоб щось купити ще, то немає й мови. Жінки приторговують городиною, цигарками, їдуть на заробітки за кордон, бо тут немає їм роботи. Але ми надіємося на краще, бо народ виборов право жити заможніше.

Василь Гонза,
м. Золотоноша, Черкаська обл.

Листа переслав до „Свободи" Михайло Семенець, Гемлин, Н. Й.

Липень: 175 листів до редакції

Літня пора не сприяє писанню листів до „Свбоди", але наші читачі усе ж не забувають про тижневик. **Д-р Осип Мороз** з Кергонксону, Н. Й., надіслав звернення учасників форуму науковців „Майбутнє науки – майбутнє України", який відбувся в Києві 8 липня. У листі до Президента України, Верховної Ради і уряду учасники форуму пропонують укласти спільний договір держави і науки в ім'я перспектив суспільства.

Від д-ра Осипа Мороза надійшов також коментар д-ра Юрія Саєнка з Києва на статтю „Гарячі думки", яку д-р О. Мороз опублікував в американській пресі. У статті і коментарі мова йде про збереження ідентичности нації в умовах ґльобалізації, ефективність керівництва, обмеження нового уряду в часі та інші сучасні проблеми оновлюваної України.

Євген Стахів з Ню-Джерзі переслав копію свого інтерв'ю „Не повинно бути однопартійности, бо це – гітлеризм, сталінізм і український націоналізм", яке він дав київській газеті „День" в липні ц. р.

З Києва **Павло Дорожинський** написав про зустріч членів ОУН з народним депутатом Володимиром Бондаренком, який поділився думками про оновлення України.

Вірш Єфросинії Бережної „Нас багато! Нас не подолати!" прислав **Олександер Кобаса** з Віліямстону, Н. Дж. Дякуємо!

Надійшло два уточення до опублікованих матеріялів. **Роман Воробець** пише, що згаданий в перекладеній з „Нового дзєнніка" статті „Польська газета про „Цвинтар орлят" (ч. 28) польський кардинал Ґльонд таки переслідував українців. **Ірина Козак** відгукнулася на статтю „Зустріч з зв'язковою Романа Шухевича" (ч. 26) уточненням: слід писати „Ірина Козак, член Президії Середовища УГВР".

Слава Б. з Кеноші, Висконсин, написала оповідання про шкільні роки в СССР, коли дітей виховували в атеїстичному дусі, і вчителі контролювали, щоб діти не ходили до церкви. Проте маленька Маруся поділилася з вчителькою таємницею про те, що вона була в церкві, але вчителька не видала дівчинку.

Написали листи до редакції також **Степан Слота** з Коледж Парку, Мериленд, який відстоює чистоту української мови, і **Ярослав Матлаґа**, який відбуває 30-річне ув'язнення на Флориді і ображається на свою рідню, яка за 8 років зовсім про нього забула.

Про барви прапора України

З великим зацікавленням прочитав у „Свободі" з 8 липня добре написану і містку статтю Марії Климчак про о. Андрія-Агапія Гончаренка. Привернув мою увагу один уступ статті, в якому подається розташування чи порядок барв українського національного прапора. Ця справа не так давно обговорювалася на сторінках „Свободи". Одна сторона з пристрастю твердила, що після проголошення Незалежности Української держави у 1918 році був прийнятий закон, який визначав, що українським національним прапором є два кольори – жовтий і синій, за таким порядком: горішня частина полотна жовта, долішня – синя. Друга сторона твердить, що навпаки. У зв'язку з цим варто навести слова о. Андрія Гончаренка, які він висловив під час зустрічі з приятелями, коли вибухла Перша світова війна в 1914 році. Андрій Гончаренко надіявся, що війна принесе Україні свободу і він повернеться додому. Ось що сказав о. А. Гончаренко своїм приятелям: „Тепер вже вмру, поки не буде мій народ вільний. Може, моє тіло старе, однак дух молодий. В нашім краї будемо хазяйнувати посвоєму, та й в церкві будемо співати по-українськи. Московський прапор скинем, а на його місце поставим жовто-блакитний".

У „Свободі" також точилася дискусія довкола місця проголошення Незалежности Української держави в січні 1918 року Президентом Михайлом Грушевським. І тут також розбіжності: одні твердять, що ця подія відбулася на Софійській площі, інші ж стоять на тому, що проголошення відбулося в будинку Центральної Ради – сьогодні Будинок учителя.

Свого часу прочитав надзвичайно цікаві і талановито написані спогади свідків і учасників визвольних Змагань і занотував деякі уступи. Ось перший з них із книжки Степана Самійленка „Дні слави" (спогади полковника української армії, УВАН, США, 1958 рок): „Увесь січень був насичений подіями, але окремі дні яскраво постають у пам'яті. Пригадую день 22 січня, пригадую урочистий настрій людности, тисячні натовпи на Софійській площі і в прилеглих вулицях. Я мав змогу бути присутнім тільки на частині урочистостей, бо наші панцерники мали охороняти вулиці коло Софійської площі, щоб запобігти будь-яким провокаційним виступам. Кілька разів я вилазив з панцерника і бігав на площу. Чув уривки з промови М. Грушевського, чув урочистий Молебень і захоплені з тисяч уст „Слава Україні!". Автор цього спогаду також згадує, що вояків УНР називали „жовтоблакитниками".

Другий автор спогадів, М. Дорошенко („Стежками Холодноярськими". Спогади 1918–1923 рр. Філядельфія, 1973 рік) був одним з учасників партизанських дій, які продовжували боротьбу за незалежність України ще довго після поразки реґулярного українського війська. Частина цього війська опинилася у свого „союзника" Польщі – за дротами. З болем у серці і сумом М. Дорошенко пише: „Заперечують Україні право бути вільною державою, ціла Европа, навіть увесь світ мов би змовився проти нас". В іншому місці цього ж автора: „Денікінських реставраторів старої монархічної Росії били з усіх боків, били під прапорами червоними большевиків, били під жовто-блакитними Самостійної України, били під прапорами чорними Махна". Ще в іншому місці, коли побратими хоронили партизана-самостійника: „Жовто-блакитний прапор схилився над могилою. В могилу тихо спускали домовину".

Володимир Колюбінський,
Фініксвил, Па

Цей фільм буде першим

„Здобути, або не бути!" – це робоча назва фільму, який щойно розпочав свої перші кроки на шляху до екрану. Це, власне, біографічна повість про великого сина України, командувача УПА „Північ" Дмитра Клячківського – Клима Савура. Ідея створення цього фільму, точніше – проєкту „Герої України", народилася на Майдані, в дні Помаранчевої революції під час моєї розмови з депутатом Верховної Ради від Рівненської области Василем Червонієм.

Ми остаточно узгіднили, що фільмування вестиметься на батьківщині УПА - Рівненщині. Більше того, в Костополі, на місці колишньої радянської військової частини, нова влада обіцяє створити матеріяльно-технічну базу кіностудії „Заграва", яка створюватиме фільми виключно про героїку України.

Йдеться про створення циклу художніх та документальних фільмів про визначних провідників нації та головні віхи нашої історії. Першим фільмом має стати „Клим Савур". Сценарій готують письменник Анатолій Дацків (Рівне) та професор Петро Сорока (Тернопіль). Пролог і епілог виконає колишній командувач УПА Василь Кук (Київ). Консультантом фільму буде голова СКУ Аскольд Лозинський. Головний режисер - Петро Ващик. В зйомках будуть задіяні актори місцевих театрів (Львів, Тернопіль, Хмельницький, Івано-Франківськ, Луцьк, Рівне).

Найголовніше – кошти. Студія „Заграва" звертається до громадських організацій, кредитових спілок, церковних громад, до всіх українців: віддамо героям данину нашої любові.

Наша адреса: Studio „Zahrava", 7060 E. Parkview Dr., Parma OH 44134. Тел: (440) 885-2272 або 532-9417. Електронна пошта: kozakpetro@yahoo.com

Петро Ващик,
режисер студії
Клівленд, Огайо

Не даймо похитнути авторитет України

Хто знає українську історію – а наші читачі, поза всіма сумнівами, знають її – того не здивує, що ми сьогодні порушуємо старе, як світ, питання „п'ятої колони" або „троянського коня". На жаль, це питання залишається актуальним – пригляньмося хоч би до спроб Москви захитати основи незалежної Української держави, економічно знесилити її, обплутати політичною павутиною у формі евроазійщини чи Єдиного економічного простору. Росія, котра довго жила мітом „старшого брата", ніяк не може погодитися з втратою України, звідки звикла поповнювати свої людські ресурси, інтелектуальні і духовні сили. Замість зайнятися порядком у власній хаті, Москва дозволяє собі майже відверто втручатися у внутрішні справи України, про що неспростовно засвідчили минулорічні президентські вибори. Однак, відверті акції все ж не такі небезпечні, як приховані, таємні. А найнебезпечніші – ті з них, котрі для Росії найвигідніше здійснювати українськими руками.

На нашу думку, таким таємним антиукраїнським проєктом є діяльність в українській столиці так званої Міжнародної академії управління персоналом (МАУП), зокрема її пресових видань – журналу „Персонал" і тижневика „Персона-Плюс". Впадають у вічі два головні аспекти цієї діяльности – антизахідній, передусім антиамериканський, і антисемітський. Властиво, три, бо антизахідництво тут означає проросійство, хоч цей третій аспект залишається вміло ненаголошеним. Для наївних читачів наголошується український патріотизм, але тільки поза европейським вибором.

Зате в антисемітизмі ця „академія" не поступається сумновідомому чорносотенництву в Росії періоду між революціями 1905 і 1917 років. Такі запопадливість і безсоромність в розпалюванні міжетнічної ворожнечі в Україні можуть мати лише одну ціль – компромітацію незалежної Української держави і українства взагалі в очах світової громадськости, ізолювання України від европейського демократичного співтовариства, тобто це та каїнова робота, результати якої вигідні Росії.

Більшість публікацій „Персоналу" і „Персони–Плюс" не заслуговують на увагу серйозного читача, саме тому ці органи змушені набивати собі ціну і вдаватися до таких ефектних жанрів, як „звернення" до чільних провідників держави.

Одне з таких цьогорічних звернень мало назву „Припинити злочинні дії організованого єврейства". Подібний лист в січні ц. р. опублікувала в Росії газета „Православная Русь" за підписами 19 парламентаріїв і 500 інших осіб. Нам, українцям Америки, котрі почали своє організоване життя, щойно ступивши на цей континент, дивно й образливо читати про намагання „патріотичної академії" відмовити євреям на організоване життя в Україні. Ще дивніше – звинувачення на адресу євреїв у „зубожінні всього українського народу" і в тому, що серед українських євреїв є багаті люди. Тим часом неправедні багатії з-поміж українців, подібні до Лазаренка чи Медведчука, чи до „сімейки" Кучми, яких в Україні є тисячі, у „зверненні" не згадуються й словом.

І зовсім не є випадком, що текст цього „істерично-історичного" документу старанно обминає ті кричущі факти, що за роки незалежности стратегічними об'єктами України, зокрема у промисловості та інформаційній сфері, заволодів російський капітал; що понад 300 мільярдів долярів партійних грошей, які з розпадом СССР враз кудись щезли, працюють сьогодні проти всіх колишніх совєтських, тепер незалежних республік, але передусім – проти української незалежности.

Нова українська влада, заклопотана вирішенням складних економічних проблем, покищо неспроможна реаґувати на кожний прояв фобії, а політична еліта, поділена на понад сто партій, ще не настільки зріла і цілеспрямована, щоб твердо стояти в обороні демократичних цінностей. Якраз цими обставинами вміло користуються такі „наукові центри", як МАУП, намагаючись створити в громаді конфлікт і задіяти в ньому людей з примітивним, печерним світоглядом. Тому сподіваємося, що вміщений нижче липневий лист групи українських інтелектуалів зверне на себе увагу офіційних чинників в Україні і всіх громадсько-політичних кіл, котрі усвідомлюють свою відповідальність за майбутнє незалежної Української держави.

Редакція „Свободи"

„Проти ксенофобії, за европейську Україну"

Заява українських інтелектуалів - липень 2005р.

Упродовж декількох місяців після постання нової влади, яка задеклярувала демократичні европейські цінності, українське суспільство спостерігало – на жаль, здебільшого мовчки, – як порівняно невелика група марґіналів, переважно пов'язаних з Міжреґіональною академією управління персоналом й асоційованими з нею структурами, під прикриттям псевдопатріотичної риторики намагалася ствердити в очах світу, здавалося б, давно розвінчаний стереотип України як заповідника ксенофобії.

Виступаючи на Майдані в день своєї інавґурації, Президент В. Ющенко проголосив, що громадян України не вдасться розділити ні мовами, якими ми розмовляємо, ні вірами, які ми сповідуємо, ні політичними поглядами, які ми обираємо. Це запевнення дає нам підставу гостро наполягати, щоб держава неґативно реагувала на всі прояви національної, релігійної і расової нетерпимости. Байдужість держави до антисемітизму й інших проявів нетерпимости на національному ґрунті перешкоджають формуванню української політичної нації, тобто спільноти всіх громадян України незалежно від їхньої етнічної приналежности.

Піком дедалі потужнішої антисемітської кампанії, веденої під струхлявілим каґебістським прапором „антисіонізму", стало ганебне звернення до Президента України, Голови Верховної Ради і Голови Верховного суду, в якому керівники МАУП і ще деяких буцімто патріотичних організацій, двоє народних депутатів України, а також близько сотні „науковців, громадських і політичних діячів" вимагають „припинити злочинні дії організованого єврейства в Україні", послуговуючись фразеологією й аргументами, які, на наш погляд, вочевидь суперечать нормам Конституції і чинного законодавства й беззаперечно заслуговують на осуд з боку кожного, хто вважає себе свідомим і відповідальним громадянином своєї країни.

На жаль, ані жодна з „гілок" державної влади, ані впливові засоби масової інформації, ані загальнонаціональні громадські організації, ані, нарешті, широка громадськість, – майже ніхто з них і майже ніхто з нас не визнав за потрібне вчасно дати чітку оцінку і жорстку відсіч цій людиноненависницькій і, зрештою, антиукраїнській істерії. Відтак аналогічних звернень побільшало, аж поки на початку червня МАУП влаштувала у Києві „IV всесвітню конференцію" на тему „Діялог цивілізацій: сіонізм – найбільша загроза світовій цивілізації", що її тональність та ухвали змусили відповідального працівника секретаріяту Президента України нарешті згадати про „міжнародний імідж" України, засудити „підтримку проявів антисемітизму" й відмежуватися від ксенофобної позиції МАУП, оскільки вона суперечить політиці української держави.

Водночас мусимо визнати, що українське суспільство, а надто українська освічена кляса досі не спромоглися навіть на такий декляративний жест. Така байдужість уже дається взнаки, прямо перешкоджаючи творенню української політичної нації та реальному рухові України в бік демократичних европейських цінностей, затримуючи нас в евразійському політичному й цивілізаційному просторі (антизахідницькі гасла відверто обстоює створена нещодавно на базі МАУП Українська консервативна партія).

Коріння проблеми – не в існуванні МАУП або в заявах і діях тих чи тих ксенофобів, а в нашій невідпорності до відвертого зла, в нашій неготовності спитати в політиків, яким ми дозволили стояти поруч із собою на революційній вулиці: чи довго вони щеноситимуть тавро почесних професорів і директорів маупівських інститутів і виступатимуть на тамтешніх збіговиськах разом з вітчизняними напівфашистами-напівчекістами й імпортованими куклуксклянівцями?

Маємо ми запитання й до високих державних урядовців: на чиї кошти проводяться в Україні маштабні антисемітські кампанії? Чи не діє у нас „п'ята колона", яка бажає перенести на нашу територію чужі етнополітичні конфлікти?

Українське суспільство поліетнічне і поліконфесійне. Це ознака його сили, а не слабкости, тому що розширює можливості економічних і соціяльно-культурних контактів з багатьма країнами світу. Але якщо ми всі – і держава, і суспільство – будемо толерантно або байдуже ставитися до проявів відвертої ксенофобії, то ця особливість стане не перевагою, а вадою.

Ці міркування спонукають нас, українських інтелектуалів, незалежно від наших політичних поглядів, об'єднатися, щоб сказати наше „ні" ксенофобії й „так" – цивілізованій европейській демократичній перспективі України.

Мирослав Попович – академік Національної Академії наук України, директор Інституту філософії ім. НАН України
Наталія Яковенко – доктор історичних наук,
Станіслав Кульчицький – доктор історичних наук, заступник директора Інституту історії України НАН України
Олександер Майборода – завідувач відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України
Юрій Шаповал – доктор історичних наук
Микола Рябчук – політолог
Михайло Димид – митрофорний протопресвітер УГКЦ, доктор Східнього церковного права, директор Інституту церковного права Українського Католицького університету, голова Українського Богословського наукового товариства
Жанна Ковба – кандидат історичних наук, доцент Національного технічного університету України
Андрій Мокроусов – відповідальний редактор, часопис „Критика"
Мирослав Маринович – директор Інституту релігії та суспільства Українського Католицького університету
Максим Стріха – доктор математичних наук, письменник
Вахтанґ Кіпіані – журналіст
Ірина Сергєєва – завідувач відділу фонду юдаїки Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
Олесь Погранічний – журналіст, секретар Українсько-Польського медіа-товариства.
Андрій Павлишин – заступник головного редактора „Львівської газети"
Оксана Форостина – журналістка, „Львівська газета"
Святослав Сурма – головний редактор видавництва „КОЛО"
Юлія Тищенко – керівник програм розвитку громадянського суспільства Українського незалежного центру політичних досліджень
Наталія Непийвода – головний редактор газети „Форум націй"
Тетяна Хорунжа – історик, Конґрес національних громад України
Євген Захаров – Харківська правозахисна група
Віктор Лисицький – колишній Урядовий секретар Кабінету міністрів України
Петро Й. Потічний – професор Макмастерського університету (Гамільтон, Онтаріо, Канада)
Неллі Корнієнко – доктор мистецтвознавства, член-кореспондент Академії мистецтв України

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Школа українознавства: для чого і як?

Вчителі Школи українознавства ім. Елеонори Рузвельт

Закінчився ще один навчальний рік в Школах українознавства Америки. Багато з цих шкіл мають за собою понад 50-річний досвід, вагомі здобутки, гарних і славних випускників... Наша школа українознавства ім. Елеонори Рузвельт працює всього три роки. Організували її вчителі та батьки з ідеєю якісно нового підходу до навчання з вивченням і аналізою досвіду шкіл в США та Україні, з врахуванням особливостей праці з дітьми, більшість яких народилася поза Україною, але в родинах, де розмовна мова – українська. Майже всі учні плинно розмовляють нею та розуміють її, а ось написати, прочитати, переказати прочитане – це вже важче. Тут є кілька причин: спілкуються в родині на побутовому рівні, не читають українських книжок, не дивляться фільмів, серед ровесників вживають англійську... А ще – загальні наслідки методики американських публічних шкіл, де рівень викладання і обсяг пропонованого матеріялу значно поступається „навантаженню" школяра в Україні.

Проте зміни в політичному світі, „відкриття" України, збільшення інформаційних даних, повернення родин до Батьківщини, більші можливості отримання праці для тих, хто володіє українською мовою – ось ті чинники, які зумовили глибшу зацікавленість батьків школами українознавства. Ось ті чинники, які вплинули на те, що в нашій школі розроблена ступенева методика вивчення з використанням підручників з України. Включно до 7-ої кляси вживаємо тільки книги, зошити, посібники, видруковані в Україні.

Педагоги відразу відзначають різницю між рівнем знань учнів з нашої школи і учнів, що прийшли до нас з інших шкіл. Як правило, „наші" вміють добре читати, переказувати текст, пишуть чітко і охайно. Прищеплюємо учням і вміння висловлюватися, вияснити свої думки, формулювати їх і переконувати слухача. На думку самих учнів „в нашій школі треба вчитись". Таке твердження сприймаємо як ознаку досягнень – хочемо, щоб учні отримували радість від праці над лекціями, від пізнання нового...

Добрий результат дає і організація шкільних свят: конкурсу на краще читання, деклямацію, хоровий спів, шевченківські роковини, свято української родини. Тут треба віддати належне нашому ентузіястичному хормайстрові Галині Фернгош, але й батьки охоче підтримують такі імпрези.

Кожен педагог випробував і використовує свої улюблені методи праці. Вивчаючи літери і склади, першоклясники співають їх – це винахід Мар'яни Кіць. Методист з багаторічним стажем Любов Дяків „завантажує" своїх індивідуальними заняттями, за якими учні не мають часу „голову підняти" – і тим самим має й сама більше часу на індивідуальну працю з кожним підопічним. Ольга Остропальченко практикує нагороди за старанність і добрі відповіді протягом лекцій, Ольга Горохівська мобілізує прагнення оволодіти мовою, готуючи вистави, веселі сценки, які учні з надхненням показують всій школі. З 5-ої кляси запроваджуємо вивчення історії княжих часів, що є ще однією можливістю під керівництвом педагога вправлятись в читанні. Учні 6-ої кляси мають, крім історії, лекції з музики, а на наступний рік матимуть ще й предмет „Культура України", що стане можливим, бо готуємо 4 комплекти посібників з вивчення української культури, збірники текстів і ілюстрацій про традиції, образотворче та театральне мистецтво, музичні досягнення як професійних, так і народних мистців, архітектуру, інформації про науковців, спортсменів, словом, все те, що складає гордість за українську націю. Адже, щоб зацікавити дітей, мусимо їх зачарувати нашими досягненнями, продемонструвати силу нації, розповісти про те, що є здобутками українців, багатством... Власне, в цій ділянці не можемо використати складні і перевантажені, як для наших учнів, підручники з України, але хочемо мати такі книги, з такими ілюстраціями, які будили в серцях любов до української землі. Тут маємо цікаві методи, знахідки педагогів Лесі Білинської, Оксани Гавдяк, Івана Шепетяка, з яких кожен не тільки працює з учнями, але й працює над особистим розвитком, тому в нашій школі традиційні перерви перетворились в інформативні 15-хвилинки, де не тільки обговорюємо поточні шкільні справи, але й говоримо про новини мистецтва, літератури тощо.

Прагнучи мати ще вагоміші здобутки, плянуємо на наступний рік модернізувати систему контактів з батьками, розглядаємо можливість мати 2 дні лекцій з обов'язковим вивченням засад образотворчого мистецтва і музичними заняттями, а не просто лекціями співу і гри на фортепіяні за умовами студійних годин.

Звичайно, є й багато недопрацювань, експерименти показують добрі і неґативні сторони, вимагають змін і доповнень, а з цим – додаткової праці педагогів, шкільної управи. Слід уточнити, опрацювати методику викладання в садочковій і передшкільній групах, скласти комплекти лекцій з загального розвитку, підготувати посібники тощо. Але добрі результати вже виявляють себе, а це – найбільша нагорода для нас, тих, хто далеко від Батьківщини прагне працювати для її слави.

Катерина Немира,
директор Школи українознавства
ім. Елеонори Рузвельт,
Клівленд, Огайо

12 вересня реґензбуржці зустрінуться на Союзівці

Зустріч колишніх учнів реґензбурзької гімназії відбудеться 12 вересня на Союзівці. У програмі з'їзду виступатиме гість з України, автор 15 книжок поезій і прози, понад 3 тисяч статтей і монументальної праці „Корона Данила Галицького" – Роман Пастух.

Роман Пастух

У понеділок, після обідньої пори, він зробить презентацію споминів з УПА „Крутими стежками до волі" реґензбуржця Романа Маца, поділиться своїми думками щодо цієї теми і радо відповість на запитання. Увечорі того ж дня Р. Пастух познайомить з'їзд зі своєю творчістю.

У вівторок, 13 вересня, відбудеться відправа у місцевій церкві, а відтак вже традиційне позування перед фотоапаратами, щоб цим залишити видимі сліди на майбутнє.

Увечорі того ж дня – бенкет. Почнеться він з напоїв і закусок, а відтак гості у вечірніх строях, чоловіки можуть бути в козацьких шароварах, з шаблею чи без неї, перейдуть на обід, який приготує Андрій Соневицький. Для гостей будуть несподіванки, виступи талановитих членів з'їзду. Гостей на бенкет просимо вчасно зареєструватись у бюрі Союзівки.

14 вересня – ділові розмови, а увечорі – ватра. Наступного дня Андрій Соневицький обіцяв приготувати найсмачніші прощальні страви.

Управа з'їзду

Еміґранти

Зайдами розсіяні по світу,
Наче в океані острови,
України сплаканої діти,
І хоч загибай, а хоч – живи.
Рідного озореного неба
Вам ночами снилася блакить,
А тепер чужу любити треба,
Що пісенну душу студенить.
Хтось і зміг, а решта не уміли,
Бо вона – не карти на столі,
І щодня думки їх, ніби стріли,
Досягали отчої землі.
З мрією вернутися додому,
Як на власний стягнуться ґрунтець,
Відлітали в невідь по одному,
Заробивши там собі кінець.
І лише таланистим бурлакам
Дарував Господь на небесі,
Кращий світ вони побачать заким,
Ще пройтися вдома по росі.
Від Росій і ген аж до Америк
Вас – як рідні, сестри і брати,
І нехай киплять вали істерик –
Нам своє потрібно берегти.
Тут чи там воно б не квітувало
Лугом у маю до білих скронь,
Це для нас – мов кремінь і кресало
Дарувати людству свій огонь.
Множмось у Тарасовому слові,
У Франковій плавмось боротьбі,
Щоб звести хороми веселкові
Не синам, а ще таки собі!

Роман Пастух

Календар подій 2005р.

5 – 6 СЕРПНЯ – Мистецька виставка кераміки Диці Ганушевської.

5 –7 СЕРПНЯ – Sports Jamboree Weekend.

6 СЕРПНЯ – Пополудневий концерт „Бараболі" і кабарету Рона Когута з його групою. Забави – оркестри „Грім" і „Буря" у Веселці і на терасі.

7 СЕРПНЯ – День Союзу Українок і недільний концерт.

7 – 20 СЕРПНЯ – Український танцювальний табір.

12 СЕРПНЯ – „Tiki Bar", вечірка, оркестра „Відлуння" і Ольга Барабаш -Тургінева.

13 СЕРПНЯ – Вибір „Міс Союзівки". Забава до звуків оркестри „Темпо".

19 СЕРПНЯ – „Tiki Bar", вечірка, Zuki & friend, год. 10-та веч.

19 – 20 СЕРПНЯ – Виставка картин родини Козаків.

20 СЕРПНЯ – Концерт танцюристів – учасників таборів. Забава до звуків оркестри „Фата Моргана".

27 СЕРПНЯ – Весілля.

27 СЕРПНЯ – Забава.

Грає окрестра „Галичани", год. 10-та веч.

2 – 5 ВЕРЕСНЯ – Святкування Дня Праці.

п'ятниця, 2 ВЕРЕСНЯ – „Tiki Bar", вечірка, оркестра „Луна", год. 10-та веч.

субота, 3 ВЕРЕСНЯ – „Tiki Bar", вечірка, оркестра „Грім", год. 2-га по пол.
– УСЦАК, тенісові змагання.
– Концерт з участю танцювального ансамблю „Каштан" з Клівленду, Огайо, год. 8-ма веч.
– Забава, грають оркестри „Відлуння" і „Фата Моргана", год. 10-та веч.

неділя, 4 ВЕРЕСНЯ „Tiki Bar", вечірка з участю Стефана Ставничого, год. 2-га по пол.
–Концерт з участю танцювального ансамблю „Каштан" з Клівленду, Огайо, год. 1-ша по пол.
– Забава, грає оркестра „Фата Моргана", год. 10-та веч.

9 – 11 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Зальцбурзької гімназії.

11 – 15 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Регензбурзької гімназії.

14 – 16 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Ляндсгудської гімназії.

17 ВЕРЕСНЯ – Lynee Richel Anniversary/Wedding Reception.

17 – 19 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Міттенвальдської гімназії.

21 – 23 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Байройтської гімназії.

22 – 24 ВЕРЕСНЯ – Засідання Головного Уряду УНС.

24 – 25 ВЕРЕСНЯ – Пласт, Курінна Рада: „Перші Стежі" і „Чорноморські Хвилі".

29 ВЕРЕСНЯ – 3 ЖОВТНЯ – Конвенція Українсько-Американських Ветеранів.

30 ВЕРЕСНЯ – 1 ЖОВТНЯ – Пласт, Курінна Рада куреня „Спартанки".

30 ВЕРЕСНЯ – „Вікенд" Карпатського Лещатарського Клюбу. Загальні збори і бенкет.

2 ЖОВТНЯ – Спільний сніданок членок Союзу Українок Америки.

3 – 6 ЖОВТНЯ – Stamford Clergy Days.

8 ЖОВТНЯ – Весілля.

15 ЖОВТНЯ – Весілля.

22 ЖОВТНЯ – КПС – Рада.

28 – 30 ЖОВТНЯ – Дитяча костюмова забава з нагоди „Halloween".

В Мюнхені відзначено 60-ліття УВУ

Зліва: д-р А. Погрібний, д-р І. Мигул, карадинал Ф. Веттер, д-р А. Кіпа, д-р М. Шафовал.

МЮНХЕН, Німеччина. – 22 липня 2005 року Український Вільний Університет в Мюнхені, Німеччина, урочисто відзначив своє 60-ліття. Програма святкування складалася з трьох частин. Літургійна частина почалася Вечірнею, яку в присутності Мюнхенського Архиєпископа кардинала Фрідріха Веттера та кардинала Лева Шевчика, відправлено в Мюнхенській українській катедрі Покрова Пресвятої Богородиці та св. апостола Андрія Первозваного. Служили отці: митрат д-р. Лотар Вальдмуллер, митрат В. Головач – парох, Євген Небесняк – ігумен монастиря о.о. Салезіян у Львові, Ю. Аввакумов – душпастир для російських греко-католиків в Мюнхені, Б. Пушкар та В. Війтович. Майже 400 осіб мали можливість почути прекрасний спів квартету, яким керував о. декан Любомир Федорак, крім нього, співали Андрій і Рената Несмачні та Мар'яна Джус.

З катедри усі перейшли до просторої парофіяльної залі на академію, присвячену 60-ліття УВУ. Її відкрили скрипалька Наталя Райтель в супроводі піяністки Ірини Сурженко.

Д-р Гансюрген Досс, депутат німецького Федерального парляменту і директор Інституту соціяльного ринкового господарства в Україні при УВУ , привітавши гостей, прочитав деякі привіти з-посеред тих численних, які наспіли з Німеччини та з-поза океану, передусім – від Апостольського Екзарха для українців-католиків у Німеччині і Скандинавії Владики Петра Крика, який не міг бути присутнім на святкуванні. Г. Досс – німець, але полюбив Україну всім своїм серцем, тому активно співпрацює з УВУ.

Ректор УВУ д-р Альберт Кіпа виголосив святкове слово про діяльність УВУ. Мюнхен є третім осідком УВУ, після Відня та Праги, і протягом усієї своєї історії завжди стояв на засадах поширення науки в дусі свободи та ознайомлення світу з Україною. Ректор згадав фінансову скруту, в якій з різних причин УВУ тепер опинився, що певною мірою загрожує його існуванню. Важливим є зараз, щоб Україна, після Помаранчевої революції, зрозуміла вагомість УВУ для її дальшого евророзвитку.

Центральним моментом відзначення 60-ліття УВУ в Мюнхені було вручення Грамоти Почесного докторату з філософії Архиєпископові Мюнхену кардиналові Фрідріху Веттерові. Професор УВУ, д-р Микола Шафовал представив життєвий та науковий шлях кардинала, після чого попросив ректора та інших членів Сенату УВУ – декана Факультету державних та економічних наук д-ра Івана Мигула та декана Факультету україністичних наук Анатолія Погрібного вручити Докторський диплому Ф. Веттерові. Кардинал з великим задоволенням прийняв диплом і подякував за честь, якою його вшанували. Дуже зворушливим моментом було, коли діти в українському вбранні вийшли на сцену та подарували кардиналові букет квітів. А студенти УВУ подарували кардиналові графічний твір Богдана Сороки із зображенням дрогобицького собору.

Після відспівання традиційного „Ґаудеамус ігітур" всі вийшли на зелений лужок біля катедри, де під чотирьома великими шатрами членки місцевої Організації Українських Жінок приготували перекуску. Панував радісний, справді святковий настрій.

о. д-р Євген Небесняк

Від редакції: Користуючись нагодою, поздоровляємо о. Євгена Небесняка, нашого постійного автора, з захистом докторської дисертації в УВУ, який відбувся 22 липня. Його наукова праця мала важливу тему – вивчення християнських чеснот Митрополита Андрея Шептицького. Отець Євген народився в Англії, середню освіту здобув в Українській Папській Малій семінарії в Римі, вступив до Чину оо. Салезіян, став директором згаданої Малої семінарії, відтак переїхав до Львова, щоб працювати серед української молоді. Бажаємо йому великих успіхів в його дальшій науковій праці та у виховній діяльності серед молоді.

Вручено вітання українській громаді

ЮНІОН, Н. Дж. – 26 липня на засіданні міської ради, при повній залі присутніх, відбулась церемонія вручення представникам української громади вітальної проклямації з нагоди наступного Дня незалежности України. Вітання оголосив заступник посадника міста Пітер Каподіс, з словом у відповідь виступив голова громадського комітету з святкування річниці, заступник голови УККА в Ню-Джерзі Михайло Козюпа. Учасники церемонії зфотографувалися, а її перебіг було показано на телебаченні.

Л. Хм.

Учасники церемонії – провідники міста і члени громадського комітету

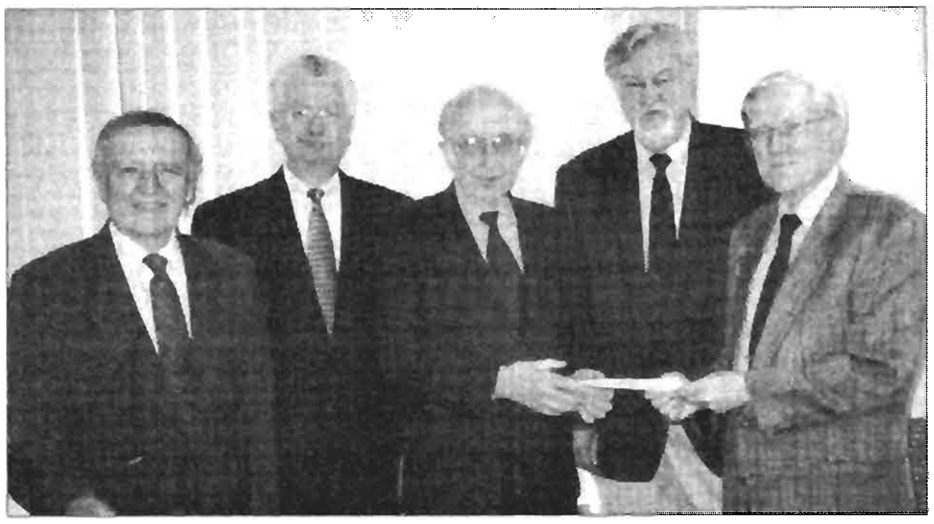

Михайло Козюпа

Пітер Каподіс

Почин, гідний наслідування

Зліва: член Ради директорів „Самопомочі" Ярослав Оберишин, фінансовий референт Богдан Курчак, президент д-р Богдан Кекіш, акад. Леонід Рудницький, проф. д-р Володимир Стойко.

НЮ-ЙОРК. - 2005 рік є роком двох ювілеїв, пов'язаних з історією Українського Вільного Університету (УВУ). Перший з них - це 50-річчя діяльности УВУ в Німеччині, а другий - 30-ліття Фундації УВУ в США. Користуючись цією нагодою, Рада директорів Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч", Ню-Йорк, що її очолює Мирослав Шмігель, схвалила виділити на потреби УВУ 50.000 долярів. Цей, справді княжий дар є дуже на часі. Під цю пору УВУ, який майже 85 років вірно служить усьому українству, перебуває в критичній ситуації. З уваги на фінансову кризу Німеччини, всім університетам країни зменшено дотації. Крім того, німецькі і баварські чинники вкотре висловлюють здивування, що Україна досі не спромоглася на бодай символічну підтримку УВУ. Вони цілком слушно звертають увагу на факт, що Німецька Федеративна Республіка та її найбільша земля Баварія довгі десятиліття ретельно фінансували діяльність цієї твердині вільної української науки в центрі Европи. Вони очікують від уряду України, що він тепер перебере це завдання.

УВУ був довгі роки університетом на вигнанні - спочатку у Відні, відтак - у Празі, а з 1945 року - у Мюнхені. Він виховував покоління українських науковців впродовж совєтського лихоліття. Був час, коли УВУ був єдиним справді українським університетом на світі, а сьогодні, у добі незалежної української держави, він служить далі як вогнище української культури в Західній Европі. Саме тому надзвичайно відрадним є факт, що вагомість і заслуги УВУ гідно оцінила Рада директорів Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку.

Маємо надію, що цей великодушний жест знайде наслідувачів серед інших установ української громадськості і стане прикладом для української держави. Завдяки такій допомозі цей найстарший на світі діяспорний університет зможе й надалі виконувати свою велику місію.

Л. Р.

Гордимося цією жінкою

РОЧЕСТЕР, Н. Й. - Перед Вами фото чудової жінки, яка на своїх тендітних плечах несе вагу відповідальности за велику українську громаду в кількох штатах Америки. Звати її Тамара Денисенко. Вона - Головний виконавчий директор Української Федеральної кредитної спілки з філіями в Сакраменто (Каліфорнія), Бостоні (Масачусетс), Сиракюзах, Олбані, Рочестері (Ню-Йорк). Це єдина жінка-українка, яка займала відповідальні посади протягом багатьох років в визначних державних органах кредитних спілок Америки.

Доля її була нелегкою. Батьків Тамари вихор війни заніс до Німеччини. В рік закінчення Другої світової війни народилась в них дівчинка, яку назвали вони ім'ям грузинської цариці, не підозрюючи, що всім своїм життям ця дівчинка підтвердить своє ім'я. Важкі роки в репатріяційних таборах, переїзд до Америки, звикання до чужого. Куди б не занесла їх доля - в Канаду, Австралію, Бразилію, Аргентину чи до США, знали, що вижити можна гуртом, і гуртувались навколо церкви, школи, банку, все старались робити у відповідності до законів тієї країни, де проживали.

До Рочестеру з Бафало Тамара переїхала як дружина Володимира Денисенка в 1967 році. Тут вона почала активно залучати своїх дітей до життя української громади - записала їх до Пласту, української школи. Поки росли діти, мати була завжди поруч - Тамара працювала в Пласті, а в 1978 році на добровільних засадах почала редагувати „Думку", квартальник кредитівки. В 1982 році вона стала штатним працівником Української кредитної спілки в Рочестері, почавши зі скромної посади касира. Завдяки своїй самодисципліні і наполегливості в роботі, Тамара Денисенко стала в 1987 році Генеральним менеджером Української Федеральної кредитної спілки. Через рік справи кредитівки пішли настільки вгору, що старе приміщення стало затісним, і спілка перебирається в нове просторе приміщення. Протягом наступних 13 років Тамара Денисенко докладає всіх зусиль, щоб вивести цю спілку в десятку найкращих кредитівок Америки. За цей час вона була обрана Президентом Рочестерської округи Нюйоркської Ліги Кредитних спілок, в 1999 році її обирають головою Дирекції Централі Українських Кооператив Америки. В 1995 році Тамара отримує нагороду „Визначна жінка Ірондеквойту", а в травні 2000 року - нагороду Сенату в Олбані - „Заслужена жінка малого підприємництва", за високий професіоналізм і громадську активність. За активну участь у розбудові Української державности та вагомий особистий внесок у розвиток українсько-американських взаємин 24 вересня 2004 року Міністерство закордонних справ України вдостоїло Тамару Денисенко Почесною Грамотою.

Тепер вона керує Українською Федеральною кредитною спілкою, з багатьма філіями по всій Америці. Наші активи перевищують 118 мільйонів долярів, ми маємо більш ніж 101 мільйон долярів в акціях, 89 мільйонів долярів в позичках, обслуговують наше 14-тисячне членство пів сотні високопрофесійних працівників. При всьому цьому Т.Денисенко невтомно допомагає відродженню руху кредитних спілок на Україні. Зокрема вона започаткувала в Рочестері комітет „Ірондеквойт-Полтава - міста посестри", активно допомагає розвиткові кредитівки в Полтаві, на чолі з її керівником Ольгою Климко, яка стажувалася в Рочестері. Не кажучи вже, що Тамарині діти всиновили донецьких сиріт, давши їм домашній затишок і тепло своєї любови. Тамара Денисенко - незмінно активний член благодійницької фундації „Діти Чорнобиля", спортивного клюбу „Полтава", член Дирекції Української Федеральної кредитової спілки. Завдяки Т.Денисенко наша спілка швидко росте в активах, до нас приєднуються все нові філії, успішний парад приєднань розпочався з відкриття філії в Олбані, потім в Каліфорнії, далі в наші ряди влились Сиракюзи, Бостон. Два роки тому, в листопаді 2003-го, наша кредитівка відсвяткувала своє 50-річчя. Привітали її друзі, представники Посольства України, сенатори, члени Конгресу, Президент Джордж Буш.

Не забула Тамара Денисенко про фінансову освіту молодшого покоління, створивши дитячий фінансовий клюб „Рукавичка", де дитина, рік за роком, засвоює фінансовий курс поводження з грішми. Тамара Денисенко довгий час була вчителькою в Українській школі ім.Тараса Шевченка і написала навчальний посібник для дітей „Перші кроки".

Від імені Української громади міста Рочестеру, членів та друзів Української Федеральної кредитної спілки, Дирекції, працівників, усіх українців бажаємо Тамарі Денисенко багато успіхів в її подальшій праці.

Галина Лісова

Тамара Денисенко

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Серпень 2005 р., ч. 60

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі організації та особи: 1,716 анг. фунтів – **Українське товариство у Великій Британії** прислав Іван Шкіренко на потреби Української Православної Церкви Київського Патріярхату, Києво-Могилянської академії, Музею Голодомору в Україні, для дітей-жертв Чорнобильської трагедії та для притулку дітей-сиріт в Україні; 1500 дол. – **Сестрицтво св. Ольги** при парафії УПЦ св. Андрія у Вашінґтоні в світлу пам'ять Василя Кулика – пожертва його доньки для розбудови центру молоді в Миргороді на Полтавщині (гроші прислала Оля Матула); 1000 дол. – **Леонід Мостович** (з них 820 дол. для журналу „Березіль" в Харкові); 50 дол. – **Василь Пономаренко** в світлу пам'ять земляка і однодумця Павла Маляра; по 25 дол. – **Володимир Пилишенко** та **Віктор Андрее**; по 20 дол. – **Олексій Кривонос, Наталка Савчук, Степан Тополюк** та **Степан Табінський;** по 10 дол. – **Арсентій Калаур, Григорій Ванжа, Анатолій Коба та Зіна Джус-Бол.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям та Павлові Хорошилові за проведення збірки пожертв та членських внесків в Рочестері і просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла й далі допомагати Україні й після Помаранчевої революції. Також дякуємо членам Фундації, що прислали членські внески на цей рік й просимо інших членів прислати свою належність. Членські річні внески – 25 дол. США. Фундація радо прийме нових осіб в члени Фундації. Хто бажає стати членом Фундації, нехай повідомить управу на адресу Фундації, подану на цій сторінці.

В Фундації можна придбати книги, видані в діяспорі чи в Україні, або фінансовані Фундацією.

Подорож Україною

В червні ми з чоловіком здійснили двотижневу подорож в Україну, щоб зустрінутися з провідними членами Всеукраїнського товариства ім. Шевченка „Просвіта" та представниками Фундації ім. І. Багряного. В Києві з представником Фундації О. Шугаєм обговорили пляни відзначення 100-річчя з дня народження І. Багряного в 2006 році. В Києві для цього вже створений комітет, який очолив академік Іван Дзюба. Також було передано членську вкладку Фундації до Ліги українських меценатів на поточний рік.

У Чернігові зустрілися з обласним проводом „Просвіти" та почули про їхню працю і пляни на майбутнє. Далі поїхали автобусом на „Козацькі дні" в Батурині, де зібралося багато людей, хоч цілісінький день лив дощ! З Києва приїхав народний депутат Іван Плющ.

У Житомирі відбулись зустрічі з головою обласної „Просвіти" Святославом Васильчуком, заступником голови обласної адміністрації та начальником управління культури, які прихильно ставляться до „Просвіти". В Житомирському педагогічному університеті ім. І. Франка відбулась зустріч з студентами, викладачами та журналістами. Того ж дня поїхали ми до Новоград-Волинського (Зв'ягеля), де народилася Леся Українка, і відвідали помешкання родини Косачів, яке сьогодні є музеєм Лесі Українки.

Повернувшись до Києва, провели засідання з головною управою „Просвіти", де, крім центрального проводу, були також голови Полтавської та Харківської „Просвіт". Опісля відбулися інтерв'ю у Національній радіокомпанії України, у Всесвітній службі „Радіо Україна" та у „Голосі Києва".

З Києва полетіли до Ялти, де мали зустріч зі Світланою Кочергою в музеї Лесі Українки, відвідали українську школу ім. Степана Руданського та педагогічний університет, де Світлана Кочерга викладає українську літературу. До Ялти приїхав на зустріч голова Кримського товариства „Просвіта" Савченко, який організував автобус для просвітян Симферополя та околиць на нашу зустріч. Також прибули голови обласних „Просвіт" із Запоріжжя, Херсону, Одеси, Севастополя і Ялти. Це була дуже цінна зустріч, бо можна було довідатися про успіхи і проблеми, які переживають просвітяни південної України. Нам ще вдалося відвідати розкопки в Херсонесі, де працюють науковці з Тексаського університету.

Наступні зустрічі провели у Львові та його околицях. Приміщення „Просвіти" у Львові було пошкоджене під час виборчої кампанії В. Ющенка, тому наша зустріч відбулася в приміщенні штабу В. Ющенка, яке тепер також служить потребам обласної „Просвіти". На зустріч прибули голови „Просвіт" з Рівного, Тернополя, Івано-Франківська, Хмельницького та Львова. Перебуваючи у Львові, ми також виїздили на зустрічі до Стрия, Самбора та Золочева.

Представник Фундації І. Багряного у Львові Олег Романчук двічі зустрічався з нами, щоб обговорити пляни праці на майбутнє. На відзначення 100-річчя І. Багряного в 2006 році він плянує видати великим тиражем дитячі твори І. Багряного з гарними ілюстраціями сучасних мистців і розповсюдити цю книжку по всій Україні через „Просвіту"; створити фільм про життя і творчість І. Багряного і показати його на телеканалах в усій Україні; закупити книжки, видані „Універсумом", для дитячих бібліотек і дитячих будинків. На книжках буде наклеєне лого Фундації ім. І. Багряного з написом „Дарунок від Фундації ім. Багряного" з адресою; розробити концепцію телефільму „Розвіяні по чужині" про українських вчених і поширити через „Просвіту".

Після подорожі залишилось почуття, що люди в Україні почуваються себе вільніше, не бояться висловлювати свої думки. Велика потреба існує в комунікації між реґіонами і областями. Наприклад, навіть у Львові не знали, скільки виходить просвітянських газет і часописів по всій Україні та які друкуються книжки в інших областях. Дуже потрібно проводити річні реґіональні зустрічі, щоб мати уяву про працю в інших реґіонах.

Віра Боднарук,
заступник голови Фундації

Сергій Козак – доктор філософії

Сергій Козак, колишній редактор „Українських вістей", здобув диплом доктора філософії. В 1987 році він закінчив факультет журналістики в Київському університеті ім. Тараса Шевченка і був запрошений працювати в газеті „Літературна Україна". Після проголошення незалежности України 1991 року його запрошено до США працювати в газеті „Українські вісті". В кінці травня 2000 року припинено вихід „Українських вістей", й Сергій Козак взявся за продовження здобуття докторату.

Диплом доктора філософії здобув він при Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Він є членом Спілки письменників України, відомим літературознавцем і публіцистом. Диплом доктора вручив йому в Києві декан факультету українізтики УВУ, голова Київської організації письменників Анатолій Погрібний, підкреслюючи, що докторська дисертація Сергія Козака – це важливий внесок у наукове засвоєння творчости багатьох українських письменників, які наприкінці Другої світової війни опинилися за межами України, а це саме: І. Багряний, У. Самчук, В. Гришко, Т. Осьмачка, Ю. Клен, І. Костецький, І. Кошелівець, Ю. Шерех (Шевельов), Ю. Горліс-Горський, Ю. Лавріненко (Дивнич), П. Одарченко та багато ін. Нового докторанта тепло привітали присутні в спілці письменників. Вітаємо його й ми від імені колишніх читачів „Українських вістей" та членів Фундації.

Створено Січеславське відділення Фундації І. Багряного

За ініціятивою представника Фундації І. Багряного у Дніпропетровську, письменника і видавця Фіделя Сухоноса, створено Січеславське відділення Фундації. Організаційне засідання новоутвореного просвітницького і культурологічного об'єднання громадян відбулося в українсько-канадському відділі Дніпропетровської обласної бібліотеки. Власне бібліотека і редакція щомісячника „Бористен" стали фундаторами відділення.

Вирішено у найближчий час підготувати бібліографічний покажчик щодо багряністики у фондах Дніпропетровської обласної бібліотеки, розпочати працю над збірником „Січеславці про Багряного". Ці два проєкти в першу чергу спрямовані на гідне відзначення наступного року в Наддніпрянщині 100-річчя з дня народження цього визначного українського культурного, громадського та політичного діяча.

Координатором Січеславського відділення І. Багряного обрано Володимира Панченка, секретарем – Олену Швець-Васіну.

Ухвала Дніпропетровської обласної конференції

Січеславські просвітяни разом з іншими патріотичними об'єднаннями взяли найактивнішу участь у піднятті духовности та самосвідомости мешканців области організаційної та виховної роботи, що сприяло перемозі Віктора Ющенка на виборах президента. Однак, деякі проблеми за нової влади не лише не знайшли свого вирішення, але й посилилися.

Обласне товариство найважливішими завданнями на сучасному етапі вважає збереження та розвиток української державної мови в усіх куточках Січеславщини /Дніпропетровщини/. З цією метою вирішено:

1. Звернутися до органів влади про поновлення комісії з мовного законодавства .

2. Проводити конференції, круглі столи, звернутися до владних структур з індивідуальними та колективними заявами та листами про недопущення другої державної мови чи „піклування про російську мову".

3. Розпочати рух про зміну радянської символіки, назв та топоніміки під девізом „Українському краєві – національні символи".

4. Взяти в Україні під контролю дотримання чинного законодавства у мовній сфері.

5. Оновити просвітянські структури: районні та міські первинні осередки. А де такі відсутні, створити їх, поклавши на них основну роботу на місцях з дітьми, молоддю та забезпечувати їх вивчення національної історії та культури.

6. Порушити питання перед столичними установами про зміну керівних кадрів у закладах освіти та культури.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

В УТ прийшли „хлопці з хребтами"

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Сенсація: українське телебачення перекладає російськомовних „нюзмейкерів" українською мовою! Так, я маю на увазі УТ-1, або „Перший національний" канал багатостраждального державного телебачення, який покриває майже сто відсотків української території і в якого з усіх національних мереж найменший відсоток глядачів.

В липні УТ-1 почало показувати своє нове обличчя, і тепер, коли на головних новинах дня з'являється російськомовна особа, її перекладають українською – як це завжди робили у випадку осіб, які розмвляють англійською, польською, угорською чи фарсі.

Сенсація? Хіба тільки в Україні. Зрештою, таке вже було. Коли на початку 1990-их років на українському телевізійному просторі з'явилась щотижнева програма новин „Вікна", в сюжетах, де виступали неукраїномовні особи (в тому числі й російськомовні!), редактори цієї програми перекладали мовлення українською, і тоді диктор читав ці тексти, покриваючи оригінальний, чужомовний голос. Але ця програма діяла на базі закордонних ґрантів: спершу філантропа Джорджа Сороса, а потім американської технічної допомоги (наших податків). Коли ґранти закінчились і „Вікна" перейшли на комерційне телебачення, закінчились переклади. Українська редакція радіо Бі-Бі-Сі також перекладає російськомовні голоси у своїх програмах, але її утримує британський, не український платник податків.

В Україні це якось „ніяково" робити. Ті, хто пропонує перекладати російських мовників або російські тексти, наражають себе на кпини – з боку своїх друзів, колег, „рускоязичного насєлєнія", борців за офіційний статус російської мови в Україні. Адже – „усі українці розуміють російську мову!". А те, що насправді це не так, нікого не турбує. „Я так вирішив. Перестань турбувати мене своїми фактами" – це позиція і обивателя, і керівника в галузі засобів масової інформації (ЗМІ).

Але цього року на державному телебаченні з'явились нові „мітли": політик Тарас Стецьків став президентом Національної телерадіокомпанії, а його заступником став 29-річний Андрій Шевченко, у якого вже десятирічний журналістський стаж і який торік був співзасновником революційного 5-го каналу („каналу чесних новин"). Молодий Шевченко – його батько, рухівець Віталій Шевченко, нині очолює Національну Раду з питань телебачення і радіомовлення – має на меті змінити репутацію державного телебачення, цього ж багатостраждального УТ-1. Хоче зробити його таким, щоб глядачі хотіли вмикати його на своїх телевізорах. Він почав з новин. Поміняв коментаторів. Поміняв підбір сюжетів. І почав перекладати російськомовні голоси! На українську мову. В Україні. Сенсація!

В Андрія Шевченка є те, що називається „хребет". Він кинув непогано платну працю в новому каналі три роки тому, щоб не працювати за вказівками з Президентської адміністрації, а перед тим, як заснувати 5-ий канал разом з Романом Скрипіним, домовився на письмі з власниками каналу, що ті не будуть втручатись в журналістичні аспекти мовлення. Таким чином, він не піддається дуже реальному тискові і насмішкам типу „Да што ти, всє панімают!..." і т.д.

Насправді таки не всі „панімают" російську мову в Україні. В тому ж Києві, переважна більшість з тих „усіх" – як стверджують спеціялісти – не говорять російською, а такою собі українізованою російською, а то й суржиком. Далі – в Україні вже є досить людей, в тому числі і українські діяспорники, і чужинці неукраїнського походження, які вивчали українську, але не російську мову, і російської таки не знають. Недавно я читав листа до редакції молодого професіонала. Він родом з Поділля, вивчав російську мову до сьомої кляси, а потім школа замінила її англійською, і нині він краще володіє англійською, ніж російською. І він працює у київській фірмі, де спілкується англійською. Раніше працював, як він писав, у „солідній фінансовій фірмі", також в Києві, де все листування з керівництвом велось тільки російською мовою, а він її слабко знає. Українською володіє добре.

Тут маємо „дитину" самостійної України – адже ще в сьомій клясі перестав вивчати російську мову. Він вже сім років живе в Києві – відколи вступив тут в університет. Серед іншого, у своєму листі до редакції він написав таке: „Для російської мови є величезна Росія, нехай вона розвиває її на своїй території. Для української є Украіна. Адже ми не лізем розвивати українську мову в Канаді, хоч там живе більш як мільйон українців". Це – камінь в сторону політики Росії В. Путіна, який останнім часом вирішив ще раз збільшити бюджетні витрати на розвиток російської мови поза межами Росії і весь час галасує про тиск на російськомовних мешканців якоїсь Латвії або маленької Естонії (але не Сполучених Штатах, де вже чимало росіян і ні однієї державної школи з російською мовою навчання!).

Молодий професіонал з Поділля писав до редакції ще й таке: „Російськомовність тут створено штучно, і її не треба стимулювати. Треба розвивати і берегти рідне, українське!".

Іронія тут ще й та, що лист появився в російськомовному київському тижневому журналі „Корреспондент", якого видавцем є американець, і який також видає тижневу англомовну газету „Kyiv Post". І це не єдиний голос в пустелі.

Все почалось з того, що головний дизайнер журналу „Корреспондент", Ігор Дудник, якому десь 30 років, написав публіцистичну статтю, в якій доводив, що „російська не має бути другою державною мовою в Україні, навіть якщо більшості людей так хочеться". А далі: „Київ має вибір – між досвідом Білорусі і прикладами Болгарії, Фінляндії й Чехії" – країн, де колись панівними мовами були турецька, шведська і німецька. Нині в цих трьох країнах процвітають свої мови, а в Білорусі гине білоруська". Він закликав уряд взяти приклад з урядів Болгарії, Фінляндії й Чехії і витрачати бюджетні засоби на розвиток української мови.

З друкованих реакцій на думки дизайнера Дудника, була одна – від одесита, який палко підтримував його думки, і від севастопольця, який частинно погоджувався зі співробітником журналу „Корреспондент", але закликав не форсувати української мови, як форсували російську за імперських і совєтських часів.

Таким чином, може, Андрій Шевченко насправді не створив сенсації, вирішивши перекладати українською мовою „рускоязичних" перед камерами „Першого національного", а просто реально відчуває погляди нового українського покоління, яке він хоче бачити серед глядачів своєї мережі.

Останнім часом і комерційні телевізійні мережі почали частіше вставляти українські субтитри на російськомовних серіялах, а також дублюють деякі неросійські фільми українською мовою. Російські фільми, зокрема ностальгійно-совєтські, йдуть тільки російською – без субтитрів і без дублювання. І американський журнал „Корреспондент", як чимало інших глянцевих журналів в Україні, від ділових до еротичних, все ще виходять тільки російською мовою, яку ж „усі розуміють".

Ніжний голос...

(Закінчення зі стор. 1)

цього живу і дуже щаслива. Проте, я не завжди була впевнена, що це буде саме так, як я мріяла. Тому я зуміла набути кілька інших професій: закінчила філологічний факультет Харківського університету, працювала на телебаченні, де вела різні програми. Між іншим, ті програми користувалися популярністю, і мене тепер запрошують працювати на телебаченні. Нещодавно захистила дисертацію в Інституті журналістики. Мене запрошують на викладацьку працю. Але на даний час найбільше задоволення я отримую від своєї концертної діяльности. Я справді дуже щаслива. Вже минуло 15 років моєї музичної кар'єри, і впродовж всього цього періоду вдавалося завжди залишатися у списку 10 найпопулярніших співаків. Можливо, ваші читачі мене будуть більше пам'ятати за тими першими піснями. Сьогодні на мої концерти приходять дуже молоді слухачі, які фактично вже належать до іншого покоління, але вони знають мої пісні і вважать співачкою свого покоління.

Сталося так, що моя музика є позажанровою. Це значить, що вона може бути під гітару, але може бути і як рок-музика. Мені приємно згадувати, що під час мого турне по США на концерти приходили люди різних поколінь. Приходили ті, які люблять мої пісні, які виконувалися понад 10 років тому, і ті, які вже знають мої нові пісні.

Якщо говорити про сучасну українську музику, то я можу ствердити, що вона в Україні є. Окрім того, музика повинна бути різною на різні випадки життя і, особливо, на різні запити молоді. Приємно зазначити, що саме така різна музика є в Україні і здебільшого виконується українською мовою.

– Перед початком свого виступу ти сказала, що рок гучний, його тяжко слухати, Але, якщо не заперечуєш, то я назвав би твій спів і музику – ніжний голос української рок-музики. Бо твої пісні неможливо не слухати. Окрім того, твій спів – це така сила, яка може зруйнувати наймічнішу стіну байдужости.

Марія Бурмака Фото: В. Лопух

– Я думаю, що є помилковою думка, коли вважають, що рок – це гуркіт барабанів і т.ін. А насправді ми знаємо, що рок – це музика протесту. Протест не обов'язково повинен бути голосним. Це – крик душі, це відтворення суспільних настроїв. Якщо вдається вловити соціяльні настрої людей, то тоді навіть найтихіша музика будитиме душі всіх. Рок-музика – це щирість. Я пишу свої пісні та музику, коли цього потребує душа. Іншими словами, рок – це не гучний звук, а стан душі того, хто творить цю музику. Взагалі, за жанром мої пісні не можна віднести до жанру рок-музики. Але за філософією цього стилю, то мої пісні – це протест і тому це – рок.

УКРАЇНА І СВІТ

Папа закликає підтримати греко-католиків в Україні

РИМ. – На зустрічі Генеральної Асамблеї Організацій Допомоги Східнім Церквам 23 червня Папа Бенедикт XVI закликав доконче допомогти греко-католикам України в справі налагодження взаємин з іншими християнами країни, більшість яких є православними.

Генеральна Асамблея Організацій Допомоги Східнім Церквам включає – Американську Католицьку Близькосхідню доброчинну спілку, Папську місію для Палестини, а також доброчинні організації в Німеччині, Франції, Швайцарії, Голяндії, Австрії.

„Цими днями ви зокрема вивчили докладно ситуацію Греко-Католицької Церкви в Україні“, – сказав Папа учасникам зустрічі, серед яких були – кардинал Іґнац Моуса І Дауд, префект Конґреґації для Східніх Церков і кардинал Любомир Гузар, Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви.

Папа Бенедикт XVI визнав, що розвиток Української Греко-Католицької Церкви після комуністичного режиму дає надію, що стародавня та благородна духовна спадщина, котру греко-католицькі спільноти зберігають, створює справжній скарб для успіху всього українського народу. Тому я кажу вам: „Підтримайте їх еклезіологічну подорож і сприяйте всьому, що робиться для примирення та братерства між християнами улюбленої України“, – закликав Папа.

Папа Бенедикт XVI подякував Генеральній Асамблеї Організацій Допомоги Східнім Церквам за їхню підтримку для вишколу священиків, семінаристів та ченців Східніх Католицьких Церков, які навчаються в Римі.

Інформаційне аґентство „Зеніт“

Україна - Ізраїлі: стан економічних взаємин

ТЕЛЬ-АВІВ. – В Ізраїлі відбувся семінар „Підприємництво в Україні-2005“. Місцеві засоби масової інформації назвали його: „Робимо бізнес разом з Україною“. Його організатори – Ізраїльський інститут експорту, юридична фірма „Амзель-Леві та партнери“ при підтримці Посольства України мали намір ознайомити ізраїльських підприємців з підприємницьким ринком України. З завідуючим торговельним відділом Української місії на Близькому сході Олегом Цив'яком розмовляла Світлана Глаз.

– Семінар має на меті розкрити потенціял українського підприємницького ринку, показати початківцям, з чого і як починати зв'язки. Чи є досвід такого співробітництва?

– Ізраїльські підприємці працюють в Україні близько десяти років, задоволені цим і зацікавлені в стабільності подібного партнерства. Під час таких зустрічей зав'язуються нові знайомства, розширюється географія спільного підприємництва. Україна робить все можливе, аби ізраїльські підприємці почували себе зручно в Україні. Серед позитивного досвіду співробітництва – діяльність ізраїльської юридичної фірми „Амзель-Леві та партнери“, яка надає консультації і тим, хто вже давно працює в цій галузі, і хто тільки думає розпочати свою діяльність. А спектр співробітництва широкий: від телекомунікацій і туризму до сільського господарства. Зовсім нова сфера – нерухомість. Наприклад, в сільському господарстві України протягом п'яти років успішно діють дві ізраїльські компанії з крапельного зрошення. Одна з них має свою промисловість в Симферополі і її технологічні досягнення дозволяють вести процес від сировини до готової продукції. Це – позитив для України, що такі світові гіганти в системі крапельного зрошення мають своє підприємство в нашій країні.

– Ви можете назвати розмір ізраїльських інвестицій в Україні?

– На жаль, ні, тому що законодавча база, система подвійного оподаткування призводить до того, що інвестиції не завжди надходять просто до України. Значна частина – через треті країни, офшорні зони. І скажімо, якщо фіґурують цифри 45-47 мільйонів долярів, то насправді вони в 5-10 разів більші. У минулому році лише послуг у сфері телекомунікацій надійшло до України на 15 мільйонів долярів.

Добрий приклад – транзит товарів через Україну. Починає розвиватися підприємництво в нерухомості. Тут переважає промисловість. Це сприяє розвиткові малих підприємств. Адже підприємець швидко переорієнтовується, модернізує власне підприємство і враховує попит споживача.

– Хто контролює чужоземних інвесторів?

– Контролі, як такої, немає, але є структури, які сприяють розвиткові ділових взаємин двох країн. Одна з них – Торговельна місія при Посольстві України. Ми представляємо в Ізраїлі інтереси українського міністерства економіки.

Торговельний обіг між нашими країнами постійно зростає. Лише за минулий рік він становив близько 430 мільйонів долярів. Це – суттєвий показник і він щорічно зростає приблизно на 30 відсотків. Ще є торговельні палати, які також впливають на розвиток спільного підприємництва. Їх завданням є розвивати взаємини України та Ізраїлю у сфері економіки.

– Підприємець вкладає копійку, а хоче одержати десять. Чи Україна не боїться, що в такий спосіб мільярди українських грошей осядуть на рахунках закордонних банків?

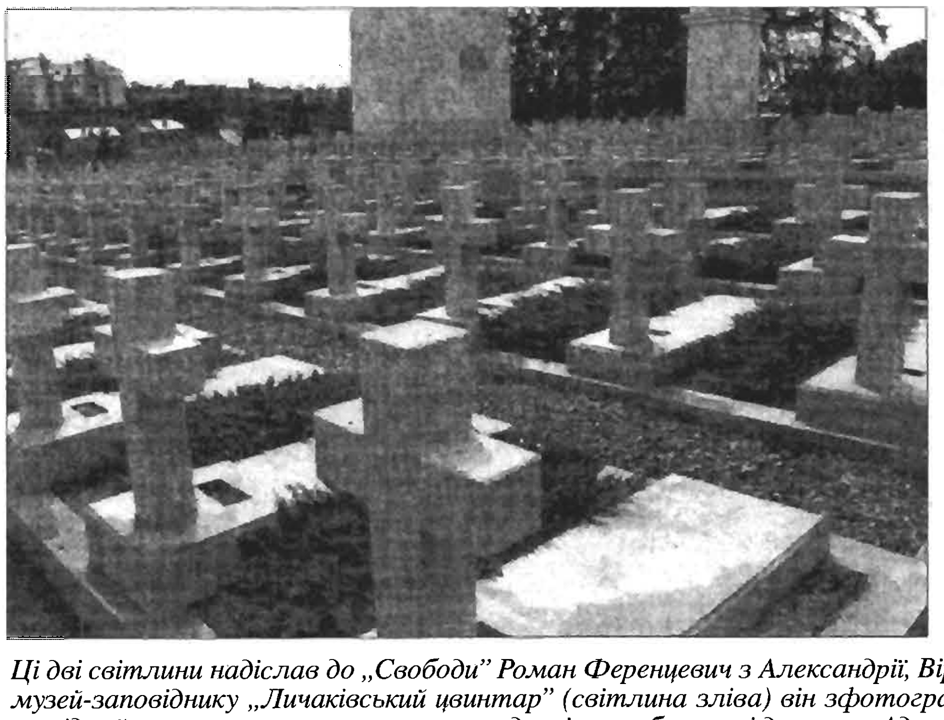
– Ми не можемо обмежити дохід чужоземних підприємців, аби гроші були зароблені чесно. Стосовно вивезення українських грошей, ми не маємо до підприємців жодних претензій, якщо сплачені податки, здійснені розрахунки, виплачена заробітна платня.

– Як розвивається українське підприємництво в Ізраїлі?

– Інвестиції України в Ізраїлі ще незначні. Це прикро. Причина в тому, що невідреґульована система оподаткування. Українським підприємцям невигідно, через надзвичайно високі ізраїльські податки, розпочинати тут працю. На сьогодні діють компанії з обмеженою відповідальністю. Вони зареєстровані як ізраїльські, але мають українське походження. На території Ізраїлю діє єдине українське підприємство – авіяційна компанія „Аеросвіт“.

В липні відбулася презентація нового підприємницького центру, спрямованого на подальшу співпрацю двох країн. Заступник Державного секретаря України Борис Соболев на церемонії зазначив, що покладає на центр особливі надії, і певний, що це новий крок до співробітництва в економічному розвитку двох країн.

Чи впорядкують у Львові українські військові поховання?

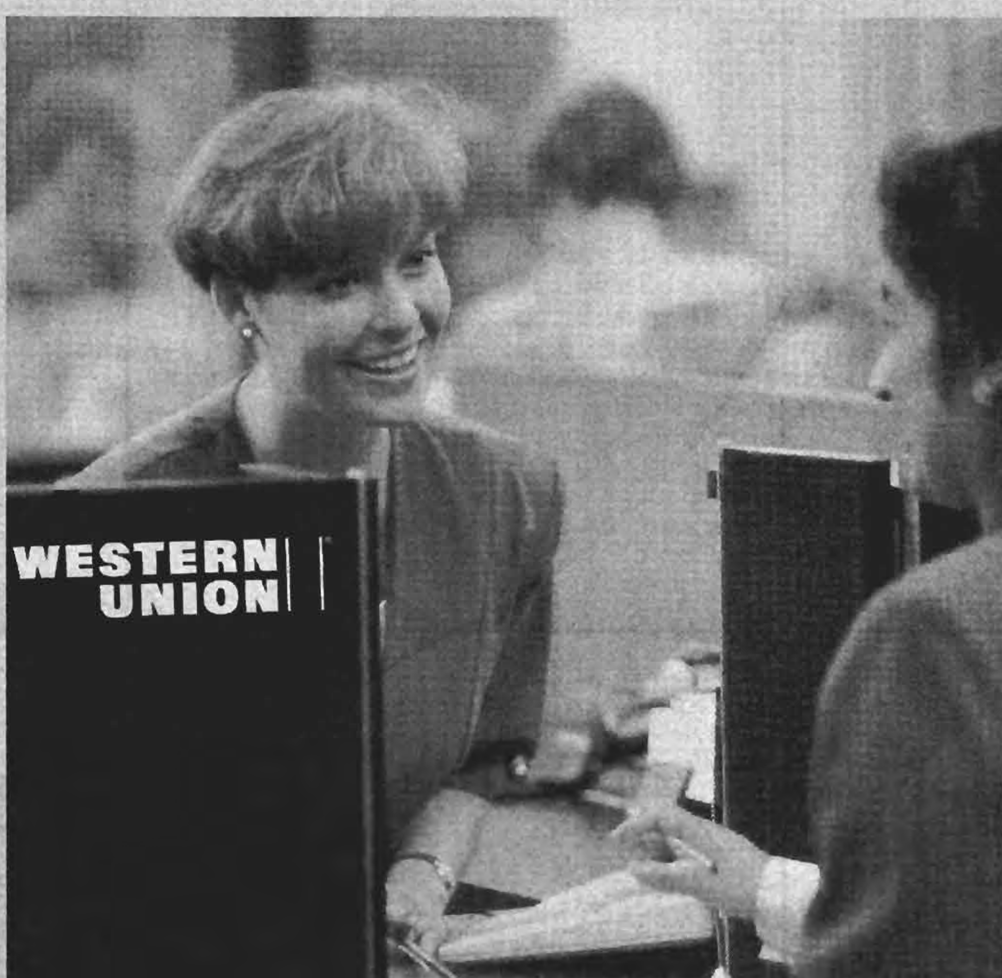
Ці дві світлини надіслав до „Свободи“ Роман Ференцевич з Александрії, Вірджінія. Після впорядкування польських військових поховань у Львівському музеї-заповіднику „Личаківський цвинтар“ (світлина зліва) він зфотографував частину українського військового цвинтаря (світлина справа), жалюгідний стан якого вимагає уваги уряду міста, области і держави. Адже, крім престижних міркувань, йдеться про пам'ять і повагу до полеглих.

Все чекаєте, доки дядько Михайло полетить в Україну?

Ваші гроші будуть відправлятися через два тижні...

Надішліть гроші через "Вестерн Юніон" зараз же!

Ваші гроші надійдуть за кілька хвилин! *

Коли вам треба, ми завжди до ваших послуг

Коли ви надсилаєте гроші родині або друзям, необхідно довіряти особі, через яку ви передаєте свої гроші – так тисячі американців українського походження довіряють компанії "Вестерн Юніон" як близькому родичу чи другу.

З компанією "Вестерн Юніон":

- Вам не треба довго чекати, поки хтось поїде в Україну — **ваші гроші надійдуть за кілька хвилин.***
- Вам не треба хвилюватися за можливу втрату грошей або зміну митних правил – **ваші гроші впевнено подорожують скрізь кордони.**
- Вам не треба просити знайомого про послугу – **і тому не треба самим бути зобов'язаними.**

Тому навіщо чекати, поки дядько Михайло вирішить поїхати погостювати до тітки Ганни? Ваша родина або друзі можуть вже сьогодні зайти за грішми, що ви надіслали, до понад 8600 відділень в Україні.

Відвідайте найближче до вас відділення або зробіть грошовий переказ Інтернетом чи телефоном. Задзвоніть до "Вестерн Юніон" – компанії, що можна довіряти:

1-800-799-6882

Ми розмовляємо українською мовою

www.westernunion.com

Швидко, надійно, по всьому світу®

WESTERN UNION

* Наявність грошей залежить від умов обслуговування, включаючи часи роботи відділення і різницю між часовими зонами. Див. обмеження на формі для надсилання. Зображені особи є моделями, які показуються тільки з метою ілюстрації.

Створюється невичерпне джерело енергії

Репортаж з унікальної лябораторії імені Енріко Фермі

Паливні ресурси нашої плянети зменшуються з року в рік. Науковці підрахували, що у надрах є 200 мільярдів тонн нафти, а розвідано їх лише близько 110 мільярдів тонн. Нині щорічно у світі добувається 3 мільярди тонн нафти, отже, до 2120 року на землі не залишиться жодного грама пального. Але вугілля та нафта не є у сучасному світі єдиними паливними матеріялами. Атомні електростанції, будівництво яких почалось у другій половині минулого століття, не використовують енергію Сонця, а працюють за рахунок ядерного палива. У Франції атомні електростанції виробляють 70 відсотків електричної енергії, в той самий час у США – тільки 7 відсотків.

Якщо до 2050 року усі ядерні електростанції будуть щорічно виробляти 50 відсотків потрібної електричної енергії, то радіоактивні відходи складатимуть 50 тисяч тонн, які залишаються активними впродовж тисяч років. Для їх зберігання та переароблення потрібні будуть величезні кошти. А між тим в природі існують обмежені запаси урану, який використовується для одержання атомної енергії.

З усього вище сказаного виходить, що у найближчі 100-150 років людству загрожує паливна криза, адже всі природні ресурси будуть використані, тим часом населення земної кулі до того часу зросте у кілька разів. Виникає закономірне запитання: невже люди будуть приречені на безвихідь, невже сучасній науці не під силу взятись за вирішення однієї з найважливіших світових проблем?

Французький письменник Жуль Верн в романі „Таємничий острів" писав у 1874 році: „Воду коли-небудь вживатимуть як паливо. Водень та кисень, які входять до її складу, будуть використані разом чи поодинці і стануть невичерпним джерелом світла і тепла". До втілення в життя передбачень великого фантаста вчені багатьох країн взялись ще у 50-ті роки минулого століття. Головні зусилля науковці зосередили на створенні керованого термоядерного реактора. В той час здавалось, що мета близька, і на збудованому у провідних країнах експериментальному устаткуванні ось-ось отримають термоядерну плазму. Однак, вона так легко в руки не далась.

Минулого місяця у Москві відбулась нарада, в якій взяли участь міністри США, Росії, Евросоюзу, Японії, Китаю та Південної Кореї. На цій зустрічі було прийнято рішення, що восени цього року у Франції, в передмісті Марселі, почнеться будівництво першого у світі термоядерного реактора, який працюватиме на ізотопах води, з якої добуватимуть водень. Не забруднюючи атмосферу, але з труднощами одержуваний у чистому вигляді в природі, водень вважається паливом майбутнього. Його виробництво, наприклад, з природнього ґазу вимагає великих витрат. Однак, є інший спосіб – йдеться про фотоліз води, завдяки якому одержуватимуть водень.

Вирішальний елемент отримання енергії – це водень, найпоширеніша речовина у світі. Кількість палива в реакторі мізерна, всього кілька міліграмів, відходів практично не існує. Коли запаси нафти і вугілля будуть вичерпані, то термоядерні електростанції не тільки дозволять існувати майбутньому світові, а ще виведуть його на новий ступінь розвитку.

Загально відомо, що речовини можуть перебувати в трьох станах – твердому, рідкому та ґазоподібному. Четвертим становищем, яке останнім часом привернуло увагу науковців, є плазма.

Що вона собою являє? Це ґаз, який складається з позитивно та неґативно заряжених частинок. Плазма присутня в блискавках, в північному сяйві. Гуляючи вечорами вулицями великих міст, любуючись світловими рекламами, ми не думаємо про те, що в них світиться неонова чи аргонова плазма.

Керований термоядерний синтез являє собою практично невичерпне джерело дешевого пального для керованих термоядерних реакцій. Найбільші сподівання в опануванні цим джерелом пов'язують з обладнанням типу „Токамак", яке впродовж багатьох років діє в Чикаґській науковій лябораторії імені Енріко Фермі.

Мені пощастило побувати у цьому науковому закладі, який вважається провідним в галузі досліджень плазми. У прес-центрі лябораторії я попросив виділити провідника, який розмовляв би українською і допоміг розібратися у складній техніці. За кілька хвилин я познайомився з молодим інженером, спеціялістом в галузі ядерної фізики. Наша бесіда почалася з лябораторії імені Енріко Фермі, в якій ведуться дослідження в галузі фізики високих енергій.

Науковець не без гордости підкреслив, що наші нащадки, оцінюючи місце XX століття в історії людства, відзначать, що воно поклало початок атомній ері. 2 грудня 1942 року у невеличкій лябораторії, яка містилась під трибунами Чикаґського університету, Енріко Фермі здійснив першу у світі керовану ядерну реакцію. Одним з великих досягнень лябораторії є відкриття субатомної частки, яка називається „І-кварк", – останнього з невідкритих кварків з шести пророкованих сучасною теорією.

В лябораторії працюють вчені з багатьох країн світу, в тому числі з України. Здібним інженером проявив себе Олексій Тюльков, який приїхав з Харкова. Працями в галузі провідних маґнетів зарекомендував себе український інженер Ігор Новицький. В музеї-лябораторії привертає увагу ґалерія портретів директорів наукової установи, зокрема лавреата Нобелівської нагороди Леона Ледермана. Коли мені сказали, що він теж походить з України, я вирішив переговорити з ним. Вдалося тільки по телефону.

– Скажіть, будь-ласка, чи справді ви народилися в Україні? – поцікавився я.

– Саме так і було, – не без гордости відповів видатний вчений. – Я народився у славному місті Одесі. Виїхав до Америки у віці чотири роки.

– Чи цікавитесь своєю батьківщиною?

– Аякже! Я постійно слідкую за подіями, які відбуваються в молодій незалежній країні. Сподіваюсь, що мені вдасться здійснити свою давнішню мрію – побувати в Одесі.

Анатолій Гороховський,
Чикаго

Let ALL roads take you to Soyuzivka this summer

JULY

7/13 Hutsul Night-with special performance by Ivan Popovich with Vidlunnia and Olga Barabash-Turgeineva
7/15 Tiki Bar Entertainment featuring Sonia Tratch
7/10-16 Discovery Camp, Session #1
7/20 Hutzul Night featuring Olya Fryz & Vidlunnia w/Olga Barabash
7/17-22 Chemney Camp Session #1
7/17-7/23 Discovery Camp, Session #2
7/17-7/23 Adventure Camp, Session #1
7/22 Odessa Seafood Night featuring Olya Fryz & Vidlunnia w/Olga Barabash & Chemney Camp Performance
7/23 Zabava with Oberehy
7/24-29 Chemney Camp Session #2
7/24-7/30 Discovery Camp, Session #3
7/24-7/30 Adventure Camp, Session #2
7/27 Hutzul Night with performance by Olya Fryz
7/29 Entertainment at Tiki Bar, performance TBA
7/29 Odessa Seafood Night featuring Olya Fryz & Vidlunnia w/Olga Barabash & Chemney Camp Performance
7/29,30,31 UPA Exhibit in the Library
7/30 Zabava- Na Zdorovya AND Teen Dance Night-HRIM & DJ
7/31-8/5 Scuba Diving Course

Summer Evening Dining and Preformances

MONDAYS - Steak Night featuring Vidlunnia w/Olga Barabash-Turgineva
WEDNESDAYS - Hutsul Night featuring Vidlunnia w/Olga Barabash-Turgineva
FRIDAYS - Odessa Seafood Night featuring Vidlunnia w/Olga Barabash-Turgineva

AUGUST

8/1-5 Golf Week
8/5-7 Sports Jamboree
8/5 Caberet show with Ron Cahute & Company
8/5-7 Art Exhibit: Daria "Ducia" Hanushevsky ceramics exhibit in the Library
8/6 Afternoon performances- "Barabolya" with Ron Cahute & Company followed by HRIM
Zabava with Burya on Veselka Patio
DJ in Veselka Hall
8/7-20 Traditional Ukrainian Folk Dance Camp
8/12 Lvivyany perform at Tiki Bar
8/13 Miss Soyuzivka Weekend & Zabava with Tempo
8/18-21 Kozak Family paintings exhibit in the Library
8/19 Tike Bar Entertainment with Zuki & Friends
8/20 Dance Camp Recital Performance and Zabava with Fata Morgana
8/27 Zabava with Halychany

SEPTEMBER

Labor Day Weekend Festivities

9/2 Tiki Bar Evening Entertainment with LUNA
9/3 2pm Hrim Band
8pm Concert featuring Kashtan Dancers in Veselka Hall
Zabava with Luna & Fata Morgana
9/4 2 pm Tiki Bar featuring Stefan Stawnychy
1 pm Concert featuring Kashtan Dancers
Zabava with Fata Morgana

Soyuzivka
for all seasons

www.Soyuzivka.com

UNA Estate Soyuzivka P.O. Box 529 • 216 Fordmoore Road • Kerhonkson, NY 12446 • 845-626-5641

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Чи ви вже відвідали виставку творів О. Архипенка?

Лідія Коваленко

Без перебільшення - якщо заглянем у Книгу відгуків на виставку Архипенка в Українському Музею в Ню-Йорку вражають поперше високі оцінки, а далі, географія відвідувачів: Пенсильванія, Канада, Каліфорнія, Ню-Джерзі, Тексас, Чикаго, Київ і Львів, Бразилія. А зміст: „Виставка – super!", „Wonderful!", „Excellent show!", „Simply beautiful!" і все-все – в цьому ж дусі. „Після перегляду переповнені гордістю за українських людей" (Драгомирецькі з Сієтлу). „Щиро вдячна за талант і працьовитість українців" (Ліда Ільків). „Горджусь за українську націю, котра дала світові славного Архипенка".(М. Марчевський, редактор журналу „Образотворче мистецтво", Київ). „Великий митець, якому вдалось збагнути тайну вічного у видимому навколишньому світі…Разом з Пікасо, Фернаном Леже й ін. вони естетично зформували стиль XX ст. З повагою до великого, світового значення українського митця Архипенка". (С. Байда-Бенуа). „Дякуємо за відчуття життєвого простору, якого так не вистачає у реальному житті і так багато в творах Архипенка"(Ірена Яросевич, Ню-Йорк).

Широко інформувала про цю подію в Українському музеї Ню-Йорку англомовна преса: „New York Times", „The Village Voice", „International Herald Tribune", „The Wall Street Journal", „Herald News".

В українській діяспорі, мабуть, нема людини, яка б не знала чи не чула про Архипенка, хоч довгі роки світовий інформаційний простір сповіщав: „Archipenko from Russia". Втім, ще й сьогодні читаємо в нюйоркській газеті „Новое русское слово"(23 квітня 2005 р.): „Был ли Архипенко украинским скульптором?" (*Чи Архипенко справді був українським скульптором?"*) !!!

Народився він в Києві (30 травня 1887р.), прожив там майже 20 років до від'їзду в Москву в 1906р. Батько, Порфирій Архипенко, викладав інженерію у Київському університеті. Дід був іконописцем, і малювати малий Олександер почав при ньому. Чотири роки навчався у київській Мистецькій школі. Не закінчивши (бо не сприймав консервативної методи навчання), подався в Москву, а відтак – до Парижу, міста революційного мистецького авангарду. Його друзями і колеґами стають Пікасо, Матіс, Сезан, Леже, Брак, Модільяні, Аполінер, а також митці зі Східньої Европи, зокрема Марк Шаґал.

В Луврі він захопився наївним, емоційним мистецтвом Африки т.зв. примітивізмом. Клясика його не цікавила. Він був народжений для новаторства, для цілком нового стилю в скульптурі. І вже на виставці Салону незалежних митців в 1910- 1911 роках заявив про себе як новатор. І все його подальше творче життя (а це понад 60 років) було постійним експерементаторством, пошуком нового (у формі, у змісті, у матеріялах, кольорах, стилях і т. д.), відмовою від умовностей, традиційности. Міжнародне визнання він здобув ще до його персональної виставки у Венеційському Бієннале (1920рік), участь в якій вважалась найвищою нагородою.

В Парижі він також тісно спілкувався з художниками- виходцями з України: Малевичем, Кандінським, Олександрою Екстер, Сонею Терк Делоне та ін. Знаходять у них спільні моменти східньо-европейської спадщини. Деякі його праці позначені впливом трипільської культури(наприклад, „Жінка- ваза").

Роки Першої світової війни (1914-1918) О. Архипенко проводить у Ніці. Пару літ (1921-1923) живе і працює в Німеччині, а в 1923 році переїздить разом з дружиною Анжелікою Бруно-Шульц, також скульптором, до США. Тут він продовжує творити, викладає в Мистецьких школах різних штатів, створює свої школи, бере участь у численних виставках, пише два томи „Пятдесят творчих років: 1908- 1958" (видано в Ню-Йорку в 1960 році, і тепер це видання – бібліографічна рідкість), засновує в 1929 році свою творчу лябораторію в Бірсвілі, що на відстанні трьох годин їзди автом з Ню-Йорку. На сьгодні тут діє Фундація Архипенка, яку очолює його вдова -друга дружина Френсіс Архипенко-Ґрей. (administration@archipenko.org).

Всі роки в Америці О. Архипенко підтримував зв'язки з українською громадою. Один із вчинків увійшов в історію. В 1933 році Союз Українок Америки збирав кошти для допомоги жертвам голоду в Україні. Мистець дарує для цієї цілі одну із своїх скульптур – „Портрет жінки". Її розігрують в льотерію.

О. Архипенка обирають почесним членом відомого впродовж довгих років українського „Мистецького клубу" в Ню- Йорку. Створює погруддя Тараса Шевченка, одним з яких відкривається виставка в Музеї, інший – на території Союзівки, оселі УНСоюзу. Для українського парку в Клівленді виготовляє погруддя князя Володимира, Т.Шевченка, І.Франка.

Нам пощастило, оскільки гідом нашим була перша особа Музею – її незмінний директор Марія Шуст. Завдяки їй, як і Раді директорів музею, як і всій українській громаді Ню-Йорку збудовано нове приміщення музею кошторисом в 9 млн. дол., зібраних виключно громадою. І дуже символічно, що нове приміщення Українського музею відкрито (3 квітня ц. р.) саме виставкою „Олександер Архипенко. Візія і тяглість".

Виставка включає 65 експонатів – скульптур і живописо-скульптур. М. Шуст пояснює, що експозиція розділена на чотири умовних розділи-кімнати, щоб ми мали уявлення про різноманітність творчости скульптора- новатора . Початок огляду за назвою "„Зміст у формі " – це ранні втілення ідей кубізму („Жінка з котом", „Сидяча фігура" й ін.) та впливу африканського мистецтва у стилі примітивізму. Пошук форми поєднується з намаганням зберегти ідею, як от в „Сімейному житті", в „Жінці-вазі" або в „Портрет жінки". До речі, тема жінки стала центральною в його творчості і незліченною за назвами (танцівниці, фігури у різних просторах, мадонни різних рас і т. д.) Проте в цьому залі найбільше всіх приваблюють Медрано І і Медрано II (1912- 1914 роки). Це перший і найяскравіший приклад його революційного винаходу – так званого скульптуро-малярства. (Медрано – назва цирку в Парижі. Цирк, як такий, часто вживався тоді в мистецькій тематиці). Суть скульптуро-малярства – у вживанні різних матеріалів.У „Медрані" це метал, дріт, скло, дерево, які ще розмалюються фарбами. В 20-ті роки він продовжує використовувати цю методу. Повертається до нього в 50-ті, але з використанням таких нових матеріялів, як бейклайт, формайка. На виставці добре представлені скульптуро-картини всіх періодів, в тому числі одна з найзнаменитіших – „Клеопатра"(1957 рік). Увага скульптора до кольору вважається майже унікальною. Ніхто із скульпторів XX ст. не вживав колір так наполегливо і послідовно, як Архипенко. Він писав: „У нашому щоденному рухливому оточенні кольори переливаються у форми, а форми – у кольори, і немає форм без кольорів".

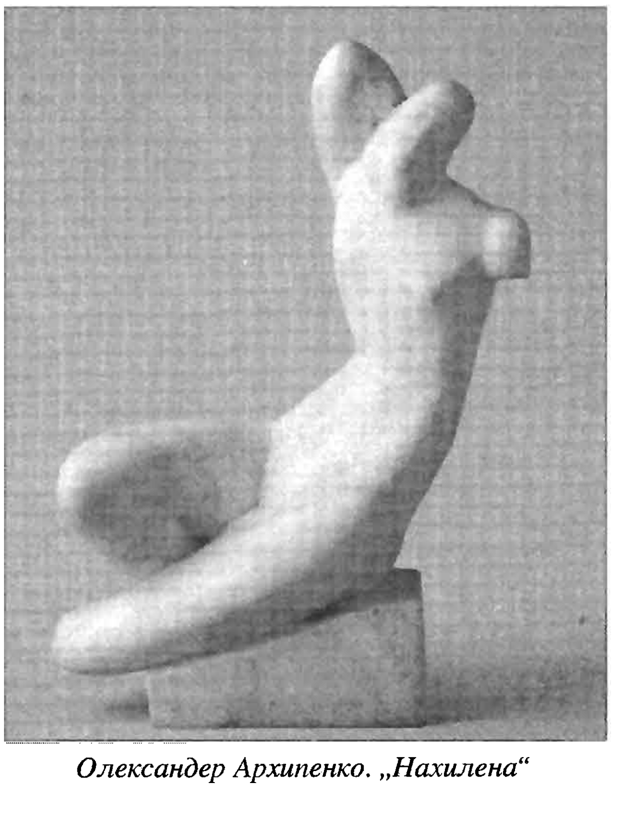
Наступний розділ виставки, що займає цілу кімнату, „Форма і простір" демонструє його ще одне нововведення: використання вигнуто-вгнутих форм, що є втіленням ідеї позитиву і неґативу, діялектичности мислення. Якщо замість обличчя чи то жіночих грудей – діра, порожнеча, то це та сама реальність, тільки виражена неґативом. Недарма його прозвали „Поетом порожнечі". Він був переконаний: „Не так присутність існуючої речі, як її відсутність спонукає до творчости". Іншими словами: все що є – нецікаво. Творчість спонукає створювати те,чого нема і до чого маєш нахил.

Був період, коли ним оволоділа ідея руху в скульптурі. Він навіть отримав патент на винахід машини, яка рухалась, міняючи форму образів, за назвою „Архипентура". На жаль, сліди її згубились. Перший експеримент рухомої скульптури здійснено ще в „Медрано". Геніальне вміння передати рух у скульптурі бачимо в „Синій танцюристці", „Ході" та інших творах в розділі виставки „Рух і стриманість". Тим часом безрух, стриманість, споглядальність властиві групі творів, з яких найефектнішими вважаються „Торс у просторі", „Гідність".

А як приклад постійних пошуків нових матеріялів є куточок в кінці виставкового маршруту з буквально фантастичними творами з прозорого плексиглазу і електропідсвітленням.

Реалістичний стиль, до якого скульптор зрідка звертався, представлений чудово,як на мене (послідовні прихильники модерну так не вважають), скульптурою „Ма-медитація".

Отож хто ще не побував там, зробіть це обов'язково. Виставка діятиме до 18 вересня. Свідчу: господарі Музею надзвичайно уважні до всіх відвідувачів. І нове приміщення, і виставка, і обслуга – сучасні, на вищому рівні. Після відвідин можна з собою взяти двомовний ілюстрований 256-сторінковий каталог. Автор - куратор виставки проф. Ярослав Лешко. Звертайтесь також на: info@ukrainianmuseum.org, тел.: (212) 228-0110.

Олександер Архипенко. „Нахилена"

Олександер Архипенко. „Боксери"

НОВІ ВИДАННЯ

Книга для всіх шанувальників українського слова

„Хрестоматія з української літератури" (для учнів 10–11 клясів загальноосвітніх навчальних закладів). За ред. П. Кононенка, Є. Федоренка. К. „Міленіюм", 2005.

Імена П. Кононенка та Є. Федоренка – авторів-упорядників „Хрестоматії з української літератури" – добре знані і в Україні, і в усьому світі.

П. Кононенко – академік, доктор філології, духовний наставник багатьох поколінь учителів. За його програмами з української літератури, науковими розвідками вчителі незалежної України осягали велич українського художнього слова. Є. Федоренко – голова Шкільної ради УККА, академік УВАН та АПН – так само добре знаний в Україні науковець, освітянин, палкий сподвижник українського слова, меценат.

Вміщені в хрестоматії літературно-критичні статті, наукові розвідки (а серед авторів – постаті І. Франка, С. Єфремова, Д. Донцова, П. Филиповича, М. Зерова, Ю. Шереха, О. Гончара, П. Кононенка, В. Шевчука, М. Жулинського, молодих літературознавців, серед яких я б відзначила О. Хоменка) підкреслюють культурно-естетичний підхід, покладений в основу періодизації української літератури як органічної складової світового літературного процесу. Саме такий підхід чітко прослідковується в структурі хрестоматії. І все це сприятиме вихованню активно мислячих особистостей, здатних до прийняття самостійних рішень.

Хрестоматія дасть можливість систематично використовувати її у домашніх та шкільних умовах як нормативний засіб навчання і самонавчання, сприятиме вихованню, національній самоідентифікації.

Окремо слід сказати про вступну статтю академіка П. Кононенка, яка орієнтує вчителя на вивчення літератури як виду мистецтва, покликаного виховувати духовну особистість, формувати у школярів естетичні смаки й уподобання, навчати розумінню краси. Ця книга буде корисною старшокласникам, студентам, учителям та всім, хто цікавиться українською літературою.

Людмила Доненко,
Київ

Я вважаю, що це – одна із радісних книжок. Це видання породжує високі позитивні емоції. Я особисто розглядав би його, як продовження тієї справи, яка була започаткована в 1994 році, коли вийшла спершу в трьох томах, а потім до цього було додано ще один том, знаменита хрестоматія під назвою „Українське слово".

Мені приємно бачити імена двох упорядників – це відомі наші люди Петро Кононенко, якого знає українство усього світу, і дуже ентузіястична і працьовита людина, і відомий науковець Євген Федоренко, якого я теж здавна знаю років 15 і весь час маю з ним контакт. Ідея цієї хрестоматії – „Українського слова" – з'явилася під час мого особистого контакту з ним... Тоді він пропонував видати якісь шкільні підручники, а я дуже скептично сприйняв цю ідею, бо підручники, які вони видали в Америці, в діяспорі, були зорієнтовані на місцевий континент, на людей, які живуть за межами України. Але коли побачив хрестоматію в одному томі, видану Євгеном Федоренком разом з Павлом Муляром, сказав: „Давайте це ми зробимо в Україні, водночас удосконаливши її". Так воно і вийшло, і це було нечувано, враховуючи стотисячний наклад. „Українське слово" відіграло свою ролю у школі, це незамінний посібник для викладачів, яким треба розширити свої знання про літературу...

Але зараз маємо не менш радісну подію – вихід у світ „Хрестоматії з української літератури (для учнів 10–11 клясів)". Вона так ошатно, так комфортно видана, що це така книжка, яку учні реально здатні понести в себе в торбі. Тобто вона корисна і для здоров'я фізичного, а для духовного здоров'я вона взагалі унікальна. Навіть елементарний перегляд засвідчує продуманий підбір текстів і персоналій. Тут і Маланюк, і Ольжич, і Тодось Осьмачка, потім відомі імена – коли того ж Володимира Сосюру пропонують не лише взірцем „Так ніхто не кохав", але й твором „Два Володьки" – це свідчить, що упорядники – люди з розумінням глибини цієї особистости, цієї драми. Це вже заслуговує на високу характеристику.

Приємно вражає і те, що в книзі подані кращі зразки української літературної критики, і це невеликі тексти. Я вважаю, що це дуже добре. Нашу культуру могутньою творив той же Сергій Єфремов, той же Микола Зеров, і такі прізвища стають відомими школярам. Надзвичайно корисно, коли учні читають тексти, поєднані з проникливими думками літературознавців.

Анатолій Погрібний,
голова Київської організації Національної Спілки письменників України

* * *

Весь наклад хрестоматії – 28 тисяч примірників – передано до бібліотек і навчальних закладів Міністерства освіти України.

Збірник пам'яті Михайла Ветухова

Вийшов з друку збірник, присвячений пам'яті Михайла Ветухова, видатного генетика, першого президента УВАН у США.

Збірник складається з 14 розділів і включає особисті спогади М. Ветухова і спогади про нього як людину і науковця, а також кілька його наукових та публіцистичних статтей. Докладно простежено шлях М. Ветухова з рідного Харкова, де під час німецької окупації він був головою Обласної земельної управи і багато зробив для стабілізації економіки свого рідного краю, і далі через Галичину, Німеччину і до Америки.

Окремий розділ присвячено розбудові УВАН під керівництвом М. Ветухова, його співпраці з Інститутом вивчення СССР та з українськими громадськими й політичними організаціями у США. У збірнику також надруковані листи М. Ветухова до різних осіб, зокрема до гетьмана П. Скоропадського, до Розалії Винниченко, Володимира Кубійовича, Андрія Лівицького, архиєпископа Гаєвського, Миколи Шлемкевича та інших. Подана також бібліографія його наукових праць, родинні фотографії та спільні знімки з друзями та співробітниками. В кінці названі учасники збірника – Любов Дражевська (упорядник), Олександер Домбровський, Анатолій Русначенко, Юрій Шевельов, Іван Кедрин-Рудницький, Ольга Павловська, Лев Биковський, Юрій Луцький та інші.

Збірник плянували видати ще 1963 року, до складу редколегії тоді входили О. Архімович, В. Давиденко, Л. Дражевська, О. Оглоблин, Ю. Шевельов і М. Шлемкевич. Через непередбачені обставини видання затягнулося аж до тепер і вийшло під редакцією Асі Гумецької з допомогою упорядників Любови Дражевської та Леоніда Лимана.

Збірник можна придбати за 25 дол в канцелярії УВАН: „The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US", 206 West 100th Street, new York, NY. 10025-5018. Тел. (212) 222-1866.

УВАН

Балет – московський, але артисти – українські

НЮ-ЙОРК. – Знаменною подією в театральному житті великого міста стали гостьові виступи балету Великого театру з Москви, який від 18 до 30 липня показав в Метрополітен-опері чотири балети. Серед них були „Спартак" А. Хачатуряна, який до 1969 року ставився тільки в СССР, „Дон Кіхот" Л. Мінкуса, „Світлий струмок" Д. Шостаковича – балет про колгоспне життя, який в 1935 році був заборонений Сталіним як перебільшений показ „сільського щастя", а також „Дочка фараона" Цезаря Пуні. Кожна вистава йшла при виповненій залі і викликала гаряче схвалення глядачів і преси.

Коли б київський балет досягнув такого визнання в світі! Ця репліка може видатися риторичною. Проте варто звернути увагу на те, хто ж саме так сподобався театралам Ню-Йорку.

Театральна програма повідомляє, що художній керівник московського балету Олексій Ратманський народився в Україні і шість років був провідним солістом Київського театру опери і балету ім. Шевченка. Потім він перейшов у Королівський балет Вініпегу, Канада, а від 1997 року став провідним солістом Королівського балету Данії, після чого його звабила Москва.

Про біографії артистів в програмі відомостей немає, але варто зауважити, що провідні ролі в усіх балетах виконував соліст Володимир Непорожній, разом з ним танцювали солісти і танцювальники кордебалету Анастасія та Ірина Яценко, Тимофій Лавренюк, Ілона Мацій, Ольга Мигай, Анастасія Сташкевич, Павло Дмитриченко, Петро Казмірук, Андрій Шумлянський, Сергій Зеленко, ряд інших, прізвища яких наводять на думку про українське походження. То ж чи усе гаразд в київському театрі, коли не в його стіни, а за кордон прямують українські таланти?

Володимир Непорожній і Світлана Захарова в балеті „Дочка фараона"
Фото: Дамір Юсупов

Л. Хм.

ПОДОРОЖІ

До Прнявору, до Прнявору!

І знову, вже втретє, збирався вдома в Чернівцях, на зеленій Буковині, до боснійських бескидів, балканських бродів, до тамтешньої української громади – людей, з якими заприязнився і поріднився серцем, які так багато роблять для розвитку та збереження української культури в Боснії і Герцеґовині. Линув усім серцем до мальовничого Прнявору, неподалік Дервенти й Банялівки, як тут зазвичай називають місто Баню Луку, до української Літньої школи імені Андрея Шептицького, що вже п'ятий рік підряд успішно діє під керівництвом її засновника о. Петра Овада та його сина – президента Української асоціяції „Світ культури" Григорія Овада.

Донька о. Овада – Оксана Овад після закінчення філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, стала першою вчителькою української мови, літератури й віронауки у Боснії та Герцеґовині. Вона залюбки навчає дітвору співучої материнської мови, пробуджує у дитячих душах українську самосвідомість. В Українському культурно-духовному центрі відбуваються різні забави, зустрічі, діють освітні програми та курси українознавства, етнографічний музей та бібліотека.

На цей раз я їхав до Прнявору зі студентами та викладачами географічного факультету Чернівецького національного університету на запрошення Новосадського університету у Воєводині. Нашою метою було проходження практики з міжнародного туризму. Тут нас привітно й гостинно зустріли, ознайомили з роботою катедр, культурно-історичними пам'ятками. Було підписано договір про подальшу співпрацю між двома університетами.Ми також здійснили дводенну подорож до перлини Чорногорії – міста Будви та острова святого Стефана в Адріатичному морі.

Відтак були пару спекотних днів чекання перед амбасадою Боснії і Герцеґовини, яку мав відвідати після Нового Саду. Для цього треба було оформити відповідну візу. Якби не клопотання о. Петра Овада (вже вкотре в таких випадках!), то навряд чи пощастило б мені вчителювати протягом літа у згаданій школі. На світанні рейсовим автобусом приїхав до Прнявору й потрапив у дружні обійми о. Петра. А вже по обіді Український духовний центр вирував діточим сміхам та піснями. До нього з'їжджалися хлопчики та дівчатка з Прієдору, Каніжа, Бані Луки, з Німеччини...

Українську літню школу 2005 вітальним словом урочисто відкрив координатор о. Петро Овад. З найкращими побажаннями до присутніх звернувся голова Прнявору Владо Жівковіч, Посол України в Хорватській Республіці Віктор Кирик, культурний аташе Ярослав Симонов. Відбулася презентація книги місцевого автора Неделька Санчаніна „Дві Батьківщини в серці", що вийшла нещодавно з нагоди 35-річчя священичої праці о. Петра Овада.

Швидко проминули 10 днів навчання першої групи. А таких навчальних груп протягом літа – три. Багатою і напруженою була учнівська програма – щоденні поглиблені лекції з української мови та літератури, які вели Оксана Овад (Прнявор) й піддиякон Андрій Петришин (Торонто, Канада), з історії України – о. Мирослав Кирничний (Баня Лука), з географії України, журналістики, правила доброї поведінки – Жан Макаренко (Чернівці, Україна), з релігії – сестри Василіянки провінції св. Архангела Михаїла з Хорватії), музичної культури – Маріянна Карпа, фізичного виховання – Ігор Граховац-Федишин.

Під керівництвом вчительки музичної культури і фолкльору Маріянни Карпи учні вчилися грати на бандурі, співати церковних та народних пісень, щоби узяти участь у щорічному фестивалі „Червона калина" в Дев'ятині. Заключним акордом огляду став запальний іскрометний гопак у виконані молодіжної групи з Прнявору, у якому брали участь і вихованці Літньої школи. Їх довго не відпускали з сцени вдячними оплесками глядачі.

Щасливим був о. Петро. З сльозами в очах дивився він на сяючі обличчя своїх вихованців...

Жан Макаренко,
Чернівці

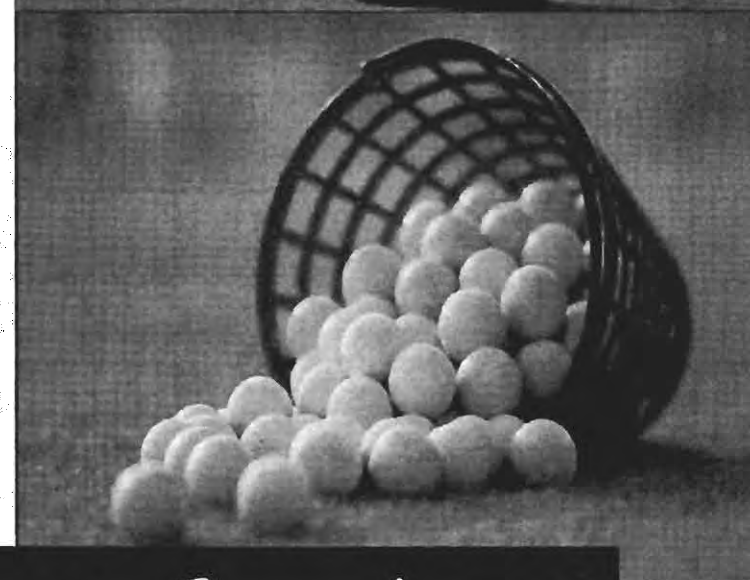
Жан Макаренко серед дітей в літній школі

На фестивалі „Червона калина"

Soyuzivka
for all seasons

August 1-4, 2005

TEE UP FOR GOLF WEEK!

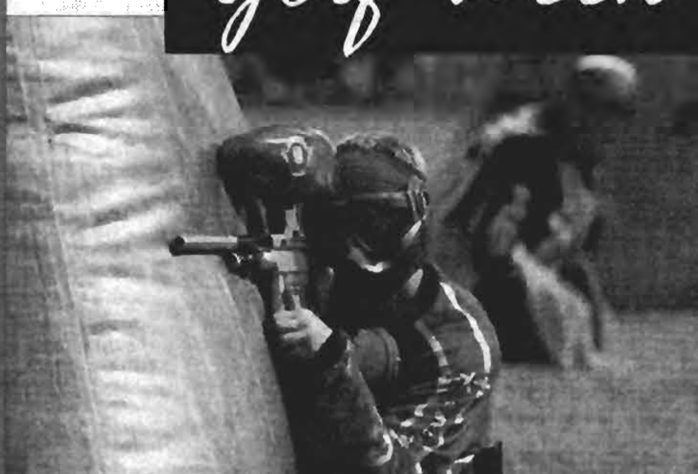
If you're a golf enthusiast, join us for a week of fun and play golf at the area's premier courses. Weekly price includes: 5 nights stay, daily breakfast & dinner, tee-shirt, 4 1/2 rounds of golf (Monday–Thursday) and transportation to and from golf courses. Tee-off with a welcome reception Sunday night. Daily awards and prizes lead up to a final awards banquet. Daily golfers are also welcome!

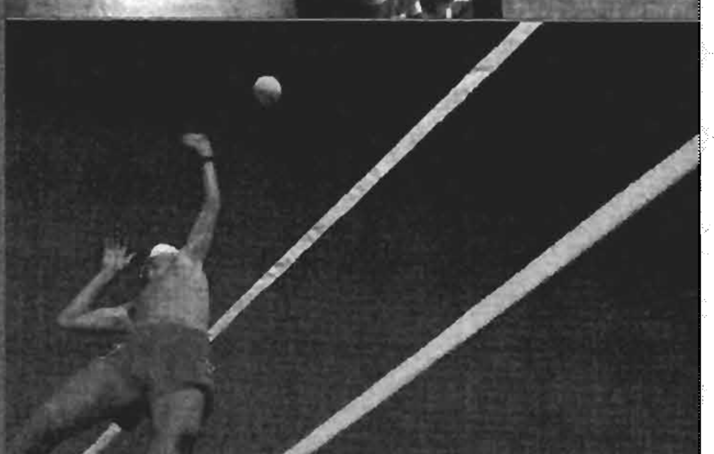
Week Course Schedule ***(subject to change)*****:**

Monday-	Grossingers Golf Course
Tuesday–	Kutscuers Golf Club
Wednesday–	Concord (The Monster) Golf Club

GOLF PACKAGE RATES: WEEKLY (5 nights):
$750/per person– Based on Double Occupancy of Two Golfers
$1050.00– Based on Double Occupancy of One Golfer & Spouse
$950.00-One Golfer, Single Occupancy
DAILY:
$150.00– Per night, double occupancy
$190.00– Per night, single occupancy
(includes dinner, room, transportation, round of golf & breakfast)

Golf Week & Sports Jamboree

August 5-7, 2005

3rd ANNUAL SPORTS JAMBOREE!

Join us for Soyuzivka's 3nd annual weekend of athletics and festivities. Sign up a team or individual member, for the weekend tournaments:

- Soccer Tournament, 5 v 5 in hockey rink– cash prizes!
- Volleyball Tournament, 4 v 4 teams
- Paintball Games
- Foos Ball Tournament on Tiki Deck

Even if you're not a sports enthusiast, we'll have plenty of food (BBQ AND Pig roast), live music and entertainment all weekend.

Friday Night-
Featuring Ihor Bachynskyj & Ron Cahut Kozak Caberet/Comedy Show

Saturday-
Outside performance with Barabolya & zabava with the band Burya.

RATE:
$25 per person
Includes Welcoming BBQ and Gate Entrance All Weekend
Games are played Rain or Shine!

For more information
Call (845) 626-5641
or visit our website at:
www.Soyuzivka.com

P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641 • www.Soyuzivka.com

В ЧЕТВЕРТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
(що припадає на 16 серпня 2005 р.)
відходу у вічність нашого
невіджалуваного і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

СВ. П.

д-ра проф. ПЕТРА ҐОЯ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

В УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЦЕРКВАХ

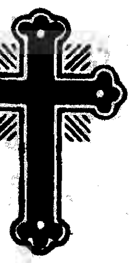
в Америці:
в церкві св. Юра в Ню-Йорку, 16 серпня.
в Україні:
в монастирі св. Альфонса. (Редемптористи у Львові); в Бучачі у церкві Вознесіння Чесного Хреста Господнього, 13, 16, 20 серпня.

За спокій душі нашого незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ просять про молитви:

дружина – ОЛЕНА-ЛЕСЯ
доня – МАРУСЯ
син – ЮРІЙ з дружиною ШЕРИЛ
внук – СТЕФАН-ПЕТРО

„Все, що мав в житті, він віддав,
Для одної ідеї,
І горів, і яснів, і страждав
І трудився для неї".

Іван Франко

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 25 липня 2005 р., по довгій недузі упокоїлася в Бозі на 85-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

АННА ЦІЗДИН

з дому КОТУЛА

Членка Сестрицтва церкви свв. Петра і Павла в Куртис Бей, Мд.

ПАНАХИДУ відслужено у четвер, 28 липня 2005 р. в похоронному заведенні „Gonce" в Балтиморі, Мд.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 29 липня в церкві свв. Петра і Павла в Куртис Бей, Мд, а відтак на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд,.

В глибокому смутку залишилися :

син – МИРОСЛАВ
донька – МАРІЯННА
внуки – МЕЛАНІЯ, СТЕФАНІЯ, АДАМ
сестри – МАРІЯ БАРАН з родиною
– РОЗАЛІЯ ГУТНИК з родиною
сестрінка – МАРІЯ ШИХ з чоловіком ВАСИЛЕМ і дітьми МАРІЯНОМ і ОЛЕКСАНДРОМ
швагрова – МАРТА МИХАЙЛИШИН з родиною
братанка – МАРІЯННА ЮРКІВ з родиною
кузинка – ПАВЛІНА ТОБЕЙЧУК з родиною
та ближча і дальша родина в діяспорі і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Пам'яті священика-патріота

До 10-річчя від дня смерти о. Євгена Гарабача

Маю велику приємність познайомити наших читачів ще з однією національно свідомою родиною – подружжям Гарабачів.

Євген Гарабач прийшов на світ 3 січня 1915 року у Відні, в сім'ї о. Степана і Марії (з роду Бориславських). Рід Євгена виводився з Негрибки, коло Перемишля. Двоюрідні Євгенові брати з Негрибки Іван і Василь загинули геройською смертю в УПА. З Австрії родина, евакуйована під час першої світової війни, р повернулася до Уличньа на Дрогобиччині, де Євген закінчив початкову школу і вступив до української Перемиської гімназії (ПЧГ). Закінчив її у 1933 році. Вчився добре, був активним членом пластового куреня ім. Івана Богуна, деякий час очолював спортивне товариство „Сянова Чайка", був також активним членом підпільного юнацтва ОУН. Після гімназії йде студіювати право у Львівському університеті, та вже на першому році навчання його заарештовують за т.зв. „шкільну акцію'', засуджують на три роки тюрми і десять років позбавлення громадянських прав. Ув'язнення відбував у Тарновській в'язниці.

В 1936 році вийшов на волю, з великими труднощами повернувся на студії, залишаючись під пильним оком польської поліції. Напередодні Другої світової війни був знову заарештований і запроторений до „Берези Картузької", де страждав аж до розгрому Польщі. Під час німецької окупації Євген виїхав на студії до Відня, там брав активну участь в праці Студентського товариства „Січ'' і виконував функцію провідника ОУН. У Відні його заарештовує ґестапо, звідси перевозить до концентраційного табору Дахау. Під час перевезення в'язнів до іншого місця він, наражуючись на смерть, втікає і переховується в лісах в Тюрінґії аж до капітуляції гітлерівської Німеччини.

Після війни він знову повертається до студій у Відні, завершує їх дипломом інженера в УВУ у Мюнхені. Після цього починається його активна співпраця з о. Іваном Гриньохом, Миколою Лебедем, Мирославом Прокопом та іншими діячами ЗП УГВР. Цей період в діяльності ОУН був винятково складний – у зв'язку з відомим внутрішнім розколом. Євген Гарабач був одним з тих небагатьох толерантних і коректних діячів, котрі зменшували гостроту протистоянь. Працюючи в редакції журналу „Сучасність", він вміщував такі матеріяли, які будували добру атмосферу в українських громадах.

В редакції „Сучасности'" мав щастя пізнати майбутню свою дружину – Марію (псевдо „Олена", яка прибула до Німеччини з групою представників УГВР.) В 1946 році Євген і Марія одружилися. Марія працювала разом з чоловіком в редакції журналу „Сучасність", готувала матеріяли для Радіо „Свобода". Від 1950 року очолювала Мюнхенський відділ ОУЖ, одночасно була членом Головної управи жіночих організацій, майже двадцять років керувала молодіжним дівочим хором „Діброва", допомагала чоловікові в праці у Патріяхальному Землячтві, якого Євген був головою.

Винісши з дому з молодих років глибоку віру в Бога, вирішив у зрілі літа закінчити теологічні студії у Відні і Римі, свячення прийняв з рук Патріарха Йосифа 15 листопада 1978 року в Кастель-Гандольфо і був презначений на душпастерську працю в Англії, в українських осередках. Якийсь час, на запрошення Владики Лостена, перебував у США, служив у церкві св. Івана Хрестителя в Гантері. В 1985 році повернувся до Мюнхена і був презначений Владикою Платоном Корнеляком на душпастира в Штудгардті. На жаль, підірване тюрмами і концентраційними таборами здоров'я о. Євгена почало занепадати, і 20 вересня 1994 року він помер. Згідно з його волею, тіло було перевезене до села Уличне на Дрогобиччині і похоронні служби завершив Владика Юліян Вороновський при участі 22-ох священиків і великої кількости вірних з Дрогобиччини і Перемищини.

Ярослав Стех

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ПРАДІДУСЯ

бл. п.

МИРОНА ЛУЧАНКА

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в понеділок, 22 серпня 2005 року о год. 7-ій вечора в українській католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

Про молитву за душу Покійного просять:

дружина – АНАСТАСІЯ, ДІТИ, ВНУКИ і ПРАВНУКИ

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 1 серпня 2005 р., відійшла від нас у вічність на 87-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА і МАТИ

бл. п.

МАРТА ЛЮБОВ ЯРОШ з ГАВРИЩАКІВ

Членка 83-го Відділу Союзу Українок і Пластового куреня „Верховинки"

ПАНАХИДА відбулася в середу, 3 серпня 2005 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 4 серпня 2005 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра при 7-ій вулиці в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишені:

чоловік – СТАХ
син – АНДРІЙ з дружиною КЕРИН
та ближча і дальша родина

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Український Музей в Ню-Йорку.

Ділимося сумною вісткою, що 15 липня 2005 року відійшла у вічність

бл. п.

ОЛЬГА МЕЛЬНИКОВИЧ

нар. 17 листопада 1919 року в м. Камянка Стрімлова.

У глибокому смутку залишені:

чоловік – МИХАЙЛО
син – СТЕФАН

Вічна Їй пам'ять!

У 8-му РІЧНИЦЮ СМЕРТИ незабутньої СЕСТРИ

бл. п.

ІРЕНИ КОВШЕВИЧ-ГАСЮК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

16 серпня 2005 р.
в українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.

Вічна Їй пам'ять!

Родину, приятелів та знайомих прошу про молитви за Покійну.

Сестра ХРИСТИНА К. ДУРБАК

Повідомляємо, що 15 липня 2005 р. відійшов у Божу вічність

бл. п.

БОГДАН ГРИГОРІЙ ПРОКОП

народжений 9 лютого 1926 року в Україні,

син Марії Кульгавець і Олександра Прокопа.

Бакалавр механічної інженерії, магістер бизнесу, призначений професійний інженер, власник патентів і віцепрезидент/головний інженер фірми Гейз-Ексил

Залишив у смутку:
синів і їх матір:
МАРКА ЕВГЕНА ПРОКОПА, РОМАНА ОЛЕКСАНДРА ПРОКОПА, ПАВЛА ТИМІША ПРОКОПА і ЛАДУ ПЕЛЕНСЬКУ ПРОКОП,
внука ЕВАНА КАРЛА ПРОКОПА
брата РОМАНА ПРОКОПА в Україні
дружину КЕРИЛ ПРОКОП і прибраних дітей
НІКОЛУ БАРТОН, ДІЯНУ МЕК, ДЖОНА ДЕЛЯПОРТ
прибраних внуків ЕШЛІ ВАҐНЕР, ДЖЕЙМЗ ДЕЙВІД ВАҐНЕР і ШЕЛЬБІ БАРТОН

Пам'ятна відправа відбулася 30-липня о 2-ій год. по пол.

North Texas Airstream Community,
200 Walnut Hill Ave, Hillsboro, TX 76645

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів пожертви висилати на:
Rose Foundation in honor of Robert Prokop at the National Foundation of Cancer Research (www.nfcr.org) та Foundation for Pancreatic Cancer Research (www.lustgardenfoundation.org)

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 2 липня 2005 р., відійшов у вічність по довгій недузі

бл. п.

ІВАН ПОСТУПАК

Нар. 15 квітня 1918 р. на Лемківщині.

В глибокому смутку залишені:

дружина – АННА
доньки – ОЛЯ з чоловіком ДЖАНОМ
– МАРІЙКА з чоловіком ПЕТРОМ
син – МИХАСЬ з дружиною ЛОРІ
донька – СТЕФАНІЯ з чоловіком РІЧІ
сестра дружини – ОЛЯ ДОЧЕКАЛЬСЬКА
9 внуків і 3 правнучки
сестри – МАРІЯ і АНЕЛЬКА з родинами в Україні

Просимо молитися за душу покійного ІВАНА

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*